

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 294. szám.
1937. október 16, péntek.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulov. Regele Ferdinand

A Maniu-rejtély

Az „Adeverul” mai száma érdekes riportban számol be arról, hogy Maniu Gyula miért maradt mégis távol az albaiuliai ünnepektől. Maga a tudósítás is rejtélyekben, kabalás kifejezésekben beszél, úgy, hogy jó politikai iskolázottsága legyen annak, aki egészen megérti. De a cikk még így is érdekes.

A Maniu-probléma körül ismét számos híresztelés kering. A kombinációk megegyeztek abban, hogy Maniu kezd lemondani arról a politikai felfogásról, amely őt ebben az évben jellemezte.

Ha ez igaz, úgy nagyon megkönnyebbednék a politikai helyzet. De egy telefonbeszélgetés, amit Maniuval folytattunk, arról győzött meg bennünket, hogy mást beszélnek Bucurestiben és mást gondol Maniu Badacsonban. Ezért elutaztunk Clujra, ahol találkozunk is Maniuval. Két teljes órát beszélgettünk vele és tisztán látjuk most már a kérdést. Nem adott nyilatkozatot. De a beszélgetés nyomán leírhatjuk, most már a Maniukérdés mai alakulását.

Maniu ezek szerint nem vesz részt az albaiuliai ünnepeken. Erre az elhatározásra Maniu csak az utolsó percben jutott. Vasárnap este még nem döntött a magatartása felett.

Maniu tépelődése érthető volt — írja továbbá az Adeverul. — Maniu a nemzeti parasztpárt ardeáli végrehajtó bizottságában maga kérte a tagokat, hogy mennél számosabban menjenek el Alba-Iuliára. Elment volna tehát ő maga is, ha nem tart attól, hogy ennek a lépésnek olyan politikai jelleget fognak tulajdonítani, amitől Maniu óvakodik.

Két hét óta ugyanis az országban változatos hírek keringenek. Maniu magatartásával kapcsolatban. Nos: semmi sem felel meg a valóságnak, amit suttognak. Nem igaz, hogy holmi tárgyalások történtek volna abból a célból, hogy a kiélezettségeket enyhítsék.

Valami mégis történt. Egyes személvek, amelyek némi bizalmat ébresztettek, hála azoknak a köröknek, ahol megfordulnak, bizonyos kezdeményezésbe fogtak. De jól lehet Maniu mindenképpen óhajtotta, hogy ne értsék félre azt, ha távol marad az ünnepektől, mégis inkább hazament Badacsonyba. Nincs szó semmiféle ellentétbe való ragaszkodásról, hanem csakis arról, hogy Maniu meg akar maradni azon az állásponton, amit jónak vél. Egyesek, ismételiük: puhatolódzást kezdtek. Amíg ezek a puhatolódzások, nem lépnek túl bizonyos határokat, Maniu megmarad elszigeteltségében.

De Maniu számot vet azzal a felelősséggel, amivel a nemzeti parasztpártnak tartozik. Olyan információi vannak, ahogy a jövő hó elején a kormányutódlás aktuálisává válik. De, szerinte ez a kifejezés, hogy ő pártfegyelmezett katonája, nem jelenthet egy tartalomnélküli formulát. Maniu tehát lemond ugyan a nyilvános megnyilatkozástól, de mégis olyan gesztust csinált tegnap, aminek nagy fontossága van. Maniu úgy tudja, hogy arra az esetre, ha nem sikerülne a Mihalache-féle kormányalakítási kísérlet, olyan alakulás eszméje merül fel, amelynek központja Popovici Mihály lenne. Popovici hétfőn meg is érkezett Clujra és tanácsozott Maniuval.

Alba-Iulia-Gyulafehérváron

Nagyszabásu külsőségek között zajlottak le az országos ünnepek

Öfelsége II. Carol király szózata a Horia-Cloșca-Crișan emlékművének felavatásán Részletes jelentés az ünnepek lefolyásáról

Alba-Iulia, október 14. A megállapított program szerint csütörtökön reggel megkezdődtek az albaiuliai-gyulafehérvári ünnepek. Szerda éjszakától csütörtök reggelig egymás után futottak be a zsufolt különvonatok, amelyek Ardeal-Erdély minden részéről ezrével hozták az ünneplőket. A várost gyönyörűen feldisznították és az autók egymás után futottak be az ünnepekre meghívott előkelőségekkel. A rendelet a fővárosi rendőrprefektúra vezető tisztviselőinek irányítása mellett tartották fenn. Reggel 7 órakor Pop Valer, Inculet és Sassu miniszterek felülvizsgálták az előkészületeket. Az uccákon a tanulóifjuság ingyen osztogatta a Horia, Cloșca és Crișan életrajzát tartalmazó könyveket. Az udvari különvonat reggel 9 órakor gördült be az állomásra, ahol Öfelsége II. Carol királyt díszes és lelkes fogadtatásban részesítették.

Az emlékmű leleplezése

Öfelsége II. Carol király fogadtatásán az Alba Iulia-gyulafehérvári pályaudvaron megjelentek a kor many tagjai Tătărescu miniszterelnökkel az élen Balan transilvaniai érsek, Niculescu Blaj-balázsfalvai püspök, Gamelin tábornok, francia vezérkari főnök, Sichițiu tábornok, Cernac, a sziguranca vezérigazgatója, a volt miniszterek és alminiszterek, valamint több más politikus.

A különvonat ajtajában az uralkodó Mihai nagyvajda, Hohenzollern Frigyes főherceg és a királyi adjutánsok kíséretében jelent meg. A királyhimnusz hangjai mellett lépett el az uralkodó a kivonult dísz-

század sorfala előtt, majd pedig Colbazi, Alba Iulia-Gyulafehérvár polgármestere kenyérrel és sóval kínálta meg a királyt. A polgármester a következő szavakkal üdvözölte az uralkodót:

— Alba Iulia-Gyulafehérvár lakossága, amely természeténél fogva mélységesen dinasztikus érzelmű, általam biztosítja Felségedet határtalan szeretettel és azt kívánja, hogy boldog órában lépjen erre a földre, amely nemzeti történelmünkben oly nagy szerepet játszott. Éljen a király, éljen Mihai nagyvajda, éljen a román dinasztia, amely egybeforrott a román nép sorsával.

Egy kisleány ezután egy virágcsokrot adott át az uralkodónak, majd pedig elindult a hosszú autósor. A vendégek a koronázási templomba vonultak. Az út két oldalán hatezer soimi, valamint a falvakról érkezett lakosság ezrei sorakoztak fel nemzeti viseletben. A koronázási templom kapujában paraszt őrség állott Horia korabeli alabárdokkal. Öfelségét itt Miron Cristea patriárka, Cioprión, a hadsereg ni üsböke és több más egyházi férfi fogadta. Dél előtt fél 10-kor kezdődött meg az istentisztelet, majd pedig Horia, Cloșca és Crișan emlékművének leleplezésére került a sor. II. Carol király kézmozdulatára hullt le a szoborról a lepel, ezután Balan érsek mondotta el beszédét.

— Felséged jelenléte — mondotta többek között — ezen az ünnepeken, amelyen Transilvania-Erdély vértanuinak emlékét üljük meg, bizonyítéka annak a győzelemnek, amelyre áldozatuk vezetett.

Pop Valér beszéde a kormány nevében

A kormány nevében Pop Valer ipar és kereskedelemügyi miniszter beszélt. Mindenek előtt történelmi visszpillantást végzett, ismertette a bábolnai zendülés történetét, majd így folytatta:

— A román parasztság, mondotta, két helyről várhatta sorsának javulását: Vagy a császártól, vagy pedig az erőszak hatalmától. Így került sor a nemességgel való összecsapásra. Az 1784-es felkelés vezetői csak parasztok lehettek. Horia tudvalevőleg négyszer jelent meg a császár előtt, hogy a román nép panaszait felsorolja, de amikor látta II. József tehetetlenségét, nem volt más utja, mint a zendülés. A történelem szempontjából nem az számít, hogy felkelésük sikerült-e, vagy sem, a lényeg az a tántoríthatatlan akarat, amellyel a román parasztság jogait hangoztatták és az az áldozat, amely évszázadokra vetette el a románság lelkében az önfeláldozás magvát. Horia lelke lelkesít bennünket és utódainkat is azért, hogy azt, amit az isten adott nekünk, soha senki ne vehesse el tőlünk.

A miniszter beszéde után kezdődött meg a felvonulás, amelyet a strajerek csapatai nyitottak meg.

Ezen a megbeszélésen úgy határoztak, hogy a párt minden tagjának kötelessége Mihalachet támogatni. Minden más magatartás ártana a pártnak. Popovici Mihály elfogadta Maniu felfogását.

Maniu szerint senki sem kényszerítheti őt arra, hogy lemondjon olyan politikai vitáról, amelyet mint meggyőződéséhez ragaszkodó államférfi követ. De egyben nem akarja utját állani pártja érvényesülésének sem. Ezért Maniu azt üzenté Mihalachenak, hogy csakis egy Mihalache-kombinációt támogat és ezen

a téren tekintse magát Ardeal szószólójának is. Ami Maniu magatartását illeti: a badacsonyi politika folytatódik. Egy kissé könnyebb árnyalattal: tapogatózás is történik.

Eddig szól a Maniu-rejtély újabb leírása. Csupa titok, kabala, találgatás. Egyet azonban ki lehet beőle venni: Maniu magatartása, akárhogy támogatja is Mihalachet, nem segíti elő egy nemzeti parasztpárti kormány alakulását. Talán inkább elősegítené, mondják a bucurestii kávéházakban, — ha kevésbé támogatná.

Ezek élén Tătărescu miniszterelnök haladt őrnagygyal egyenruhába. Utánuk a soimik következtek nemzeti viseletben, valamint egy mőc csapat: Horia, Closca és Crişan lezármazottai. Részt vettek a felvonulásban a Bihor-bihari, aradi és Banat-bánáfi küldöttségek is. Több mint egy órán át tartott a felvonulás, amelynek során hatvan ezer paraszt lépett el zeneszó mellett, zászlókkal, fegyelemben Ofelsége előtt.

A politikusok sorában feltűnt a nemzeti párt párt küldöttsége, amelynek sorában ott voltak többek között Mihalache pártelnök, Gheimejeanu, Calinescu, Gafencu. A többi politikusok közül megjelentek: Argetoianu, Vaida, aki Gogával, Vlad Aurel és Mirtóval volt egy csoportban.

Inculeţ helyettes miniszterelnök és Voicu Nitescu Mihalacheval beszélgetett. Megjelentek még Popovici Mihai, Iunian és Madgearu.

Déli fél kettőkor a Cercul Militar nagytermében közebéd volt, amelyen 212 meghívott vett részt. A pezsgőnél szólásra emelkedett Tătărescu miniszterelnök, aki az uralkodóhoz fordulva a következőket mondotta:

— Sire! Horia, Closca és Crişan lázadása az első kirobbanás volt egy elnyomott nép életében, amely nem akart meghalni. Az ő vértanúságukat követték azok a nemzedékek, a melyek az általuk megkezdett uton elindulva,

teljesítették kötelességüket és megvalósították a mai Romániát. Az általuk megkezdett harc addig tartott, amíg a szabadság napja virradt fel számunkra. Visszaszereztük emberi és nemzeti jogainkat és ma az idegen császár helyett a román király uralkodik felettünk. (Éljenzés.) Horia, Closca és Crişan pere tulajdonképpen csak ma ért véget. Évszázadokkal ezelőtt nem fellebbezhetek igazságért és testiüket nem temették el. Igazi temetésük ma folyt le. Királyi temetés volt. A román nép jogaiért haltak meg és most a koronázási templomban, a román nép vértanuinak nyilvánították őket. Sire! Felséged eljött, hogy megajtsa homlokát Transilvania-Erdély mártírjainak emléke előtt. Az ő utódaik hálaival tekintenek Felségedre ezért a királyi és szimbólikus gesztusért. Ezért a mai nap megmarad a nép lelkében, mint az egység, az áldozatkészség és a kötelességteljesítés forrása. Ma az ország összes felelős férfiai, elhagyva elfoglaltságaikat, itt gyűltek össze a király körül, hogy mellette legyenek a küzdelmek által elért eredmények megőrzésében. Felséged egészségére ürítem poharam. Éljen Mihai nagyvajda, éljen a román dinasztia!

Az uralkodó kegyeletteljes emlékezése a románság történelmi halottairól

A miniszterelnök szavaira az uralkodó a következőkben válaszolt:

— Uraim! Vannak a földnek olyan pontjai, amelyek a Mindenható akarata folytán a nemzet történelmébe kerülnek. Ilyen föld Alba-Iulia-Gyulafehérvár is, a nemzeti hit vára. Attól a naptól kezdve, hogy Mihai Viteazul győzelmesen átlépte ennek a várnak kapuit, úgy a Carpatokon innen, mint a hegyeken túli románság lelkében közös eszmény és közös hit sarjadosott ki. Azok, akiknek emlékét ma ünnepejük, ebből a hitből és lelkesedésből táplálkoztak és ez a hit volt az, amely nagy teitket elindította és ugyanennek a hitnek beteljesülését jelentette az a nemzetgyűlés, amely hosszú esztendőkkal ezelőtt ebben a városban és teremben folyt le. És ugyancsak ezen a földön történt meg az egyesített román nép első uralkodójának megkoronázása. Azok, akikre ma emlékeztünk, megnyitották azon vértanuk hosszú sorát, amelyet Pop de Băseşti zárt be.

Az ő vériük egyesült az ország földjével és ennek terméke az az élő eredmény, amelynek azt köszönhetjük, hogy ma, 150 évvel az ő küzdelmeik után azonos gondolatban és azonos érzésekkel gyűlhetünk itt össze, egy terem falai között, a hegyeken innen és túli vidékek, valamint Bucovina és Basarabia képviselői.

Történelmi szükségesség volt az egyesülés, a mely ellen bárki küzdhetett ugyan, de amelynek meg kellett történnie. Vértanúk voltak az egyesülést, így lett élővé a nemzetünkbe vetett hit, amelyet a mai és a jövő nemzedékeknek is meg kell őrizniük. Százerek és százerek áldozták fel magukat azért, hogy megőrizzük elődeink örökségét úgy a nemzeti hit, mint az erkölcsi erő szempontjából. Néha kötelességünk, hogy hitünk-ből feláldozzunk valamit, de mindenek fölött meg kell őrizniünk egy élő hitet: a nemzet megerősödésének és jövőjének hitét. Alba-Iulia a román nép megszentelt területe. Kívánom, hogy Alba-Iulia erősítse meg azon románok lelkét, akik hűek a hazához. A nehéz napokban, de főleg a könnyű napokban is egyetlen csoportba tömörülve küzdjenek az ország megerősödéséért és a nemzet nagyságáért. A halottaknak hálaival, kegyelettel és koszorúkkal szoktak áldozni. Az élők számára emelem poharam és mindazok felé fordulok, akik hiszem, hogy megértik szavaimat, akik megértik a nemzet vértanuinak azon parancsát, hogy egységbe tömörüljenek és megvalósítsák az azonos érzésekben egyesült Romániát.

Az uralkodó beszédét az egybegyűltek hosszas éljenzéssel fogadták.

Cserépkályha

takaréktűzhelyát építését, tisztítását és javítását a legolcsó árban vállalja

SZOLARIK MIHALY

kályhás-mester, Str. Cetăţii No 7.

Botrányos jelenetek robbantak ki a Belga Nemzeti Bank közgyűlésén

Brüsszel, október 14. (Rador). A Nemzeti Bank közgyűlésén Van Dieren szenátor, Leon Legrelle és több részvényes ismét szóba hozták Julius Barmat csaló esetét. Ismeretes az, hogy a rexisták és a Belga Nemzeti Bank több vezetője, azzal vádolták meg a kormány több tagját, hogy összeköttetésben állottak Barmattal. A vita során több incidens tör-

tént, úgyhogy az elnök felfüggesztette az ülést. Van Dieren ezután kilépett a palota erkélyéhez és onnan beszédet intézett az uccai járókelőkhez.

Az elnök a rendőrség közbelépését kérte, mire a karhatalom megjelent. Van Dierent eltávolították az erkélyről és az uccán összegyűlt tömeget szétoszlatták.

A vagyontérő ló

Írta: ARMAND MERCIER.

Ausztráliában történt... Jones és Smith éppen hazatérőben voltak a keserves vadászatról. Felügyeltek a hajtókra, akik százezrével terelték az üregi nyulakat a hálók felé, ahol azután a legények bottal verték őket agyon. Az üregi nyul ugyan is úgy elszaporodott ezen a vidéken, hogy minden elképzelhető növényt lelegelettek. Így kellett őket elpusztítani. Pokolian fáradtak voltak, csak Smith pompás kancáján nem látszott a fáradtság nyoma se. Jones egyre figyelmesebben nézte a lovat:

— Megveszem ezt a dögöt, — mondta — pompás állat.

— Nem eladó, — felelte békésen Smith — Balao megvásárolhatatlan.

Mikor feltűnt a fák között a major pirostetejű háza, Balao volt az egyetlen ló, amely nyihogva vetette fel a fejét. A többi fáradtan poroszkált a ház felé.

— Öreg kenguru, megveszem a lovadat, — ismételte Jones.

— Ötszázat adok. Egy fityinggel se többet, Mikor lehajtották a jégbehűtött szódás vizskit, Jones ismét a tárgyra tért:

— Mennyibe kerül a ló? — kérdezte.

— Ezer font, — felelte Smith.

— Meg vagy örülve. Nem a Derby-nyertest akarom megvenni.

— Balao annyiba kerül, — felelte hidegen Smith.

— Ötszázat adok. Egy fityinggel se többet, — jelentette ki Jones...

Mikor este elváltak, Jones autójába ült, úgy

ment haza. Smith már-már aludni tért volna, mikor lovasza lelkendezve rohant be:

— Mr. Smith... Balao...

Smith rohant az istállóba. A pompás kanca boxjában hörgött és nyihogott. A szeme előtt mult ki néhány pillanat múlva. Smith fogcsikorgatva ment vissza a házba... azután egyszerre eszébe jutott valami. Előtolta Fordját és elhajtattott a Trimy Stationre és ott feladott egy sürgönyt Pictonba Jonesnak: „Megkapod Balao öt százért. Meggondoltam magam.”

Másnap reggel ott volt az ötszáz fontos csekk, Smith pedig elküldte Pictonba Jonesnak Balao hulláját. És markába röhögött...

De ezzel nem volt elintézve a dolog. Smith napokon keresztül várta, hogy Jones megérkezzen és felelősségre vonja a szemtelen tréfáért. De Jones csak nem jött. Smith a verandán ülve várta, mikor látja meg Jones autójának porfelhőjét az országúton. De Jones nem jött. Smith minden reggel várta a sürgönyt vagy a levelet Jonestól, de Jones hallgatott. Smith-t ez a hallgatás teljesen kihozta sodrából. A szó szoros értelmében álmatlan éjszakaiakat okozott neki a lelkifurdalás. Mert jóbarátok voltak Jones-szal, úgy hogy nem kellett bosszujától tartania, de sem ő, sem Jones nem voltak azok a legények, akik egy kis boreós tréfától visszariadnak. Viszont Jones nem volt olyan legény se, aki magán hagy száradni egy ilyen vaskos tréfát. Azután Smith derék fiú volt és aggódni kezdett, hogy megsértette Jonest. Azután lelkifurdalása támadt, hátha Jones azt hiszi, a ló utközben döglött meg és most nem akar szólni, kényeli a veszteséget. Smith elhatározta, nem hagyja annyiban a dolgot és negyednap felkapott Fordjára és elrobogott Picton felé.

Jones maga fogadta. Nagyon barátságos volt

és megveregette Smith vállát:

— Na mi járatban vagy, öreg kenguru?

— Öregem, ne haragudj, — kezdte Smith igen zavartan — nagyon röstellem a dolgot, igazán szabályszerű gazság volt a lóval. Nagyon örülnék, ha elfelejtenéd ezt a rossz tréfát.

— Ne is beszéljünk róla, — mondta Jones nagyon vidáman — Hiszen kerestem az üzletet. Gyere, igyál egy kortyot. Ilyen apróság miatt ne legyenek gondjaid.

— De hát a ló...? — kérdezte Smith egyre jobban csodálkozva.

— A ló? A lovat kisorsoltam — felelte nyugodtan Jones.

— Kisorsoltad? — kérdezte hebegve az elképedéstől Smith.

— Igen. Kisorsoltam. Hirdetést tettem közzé az Australian Starban, hogy kisorsolom Balao. Két nap alatt eladtam tizenhat sorsjegyet száz-száz fontért. Egyetlen ember jött el a ló miatt. A nyerő. Annak visszafizetem a száz fontját. Ezer fontot kerestem az üzleten...

És mikor Smith az elképedéstől némán bámult rá, Jones megveregette a vállát:

— Gyere vén kenguru és igyál egy pohár vizskit.

CORSO Telefon: 20—65
5, 7.15, és 9.15
Mimi a gazdag ember leánya
Dick Powell, Madeleine Carroll, Alice Faye és a 3 Ritz. Bucureşti véleménye: „Ilyen jó filmet keveset látni”. A Reggel kritikája három csillagosnak minősíti. Hatvány Lilly véleménye: „Ez egy igazi film” és mindezeket az aradi közönség is bizonyítja.
Fűtött terem.

Féja Géza, a „Viharsarok” szerzőjét öthavi fogházra ítélték

a magyar állam megbecsülése ellen elkövetett vétsége miatt. — Elrendelte a bíróság az inkriminált könyv elkobzását

Budapest, október 14. A büntető törvényszék Méhes tanácsa ma tárgyalta Féja Géza, a „Viharsarok” szerzőjének izgatási bűnperét. A nagy port felvert mű példányait megjelenésük után az ügyész még elkoboztatta, a rendelkezést azonban a vádtanács feloldotta. Ezt követően Csongrád vármegye a megye népi viszonyait Féja könyvében részletesen taglalva, felhatalmazás kért, hogy rágalmozás és becsületsértés címén megindithassa az eljárást a szerző ellen. A belügyminiszter megtagadta a felhatalmazást azzal az indoklással, hogy a könyv nem tartalmaz olyan tényállításokat, amelyek a vármegye tisztikarát, akár összeségben, akár egyenként személyében sértené, vagy megrágalmazná. Mindezekről függetlenül

az ügyészség osztályellenes izgatás büntette, valamint a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen irányuló vétség címén vádat emelt Féja ellen.

A vádirat szerint Féja szembe állította a földműves osztályt a földbirtokos osztállyal, a földműves osztályt gyűlöletre izgatta és olyan valótlan tényeket állított, melyek a magyar állam hitelét és megbecsülését csorbítják.

A tárgyaláson először Féját személyi adataira nézve hallgatták ki. Elmondotta, hogy Pesterzsébeten állami polgári iskolai tanár, akit már 1935-ben egyszer osztályellenes izgatás címén 24 napra elítélték, de a büntetést akkor három évi időre felfüggesztették. Kijelenti, hogy

nem érzi magát bűnösnek

A könyv anyagát öt éven át a vidék állandó bejárásával gyűjtötte össze. A munkáviszonyokról hosz-

szasan vitatkozik Méhes elnökkel és azt állítja, hogy a nagybirtok végzettszerű a magyarságra nézve. Elmondja, hogy szlovák szülővárosa körül óriási birtok terül el. A parasztság nagyrésze ezért kivándorolt Amerikába, most pedig benépesítik a vidéket szlovákokkal.

— Elérjük, hogy a vidéken rövidesen ők lesznek többségben, mert az ottani magyar birtokra idegenek jöttek.

Végül Féja megismételte, hogy végzetesnek tartja a nagybirtok szerepét Magyarországon. A perbeszéd után a bíróság bűnösnek mondta ki Féja Géza kétrendbeli osztályellenes izgatás és kétrendbeli a magyar állam és nemzet megbecsülése elleni vétségbe és ezért

Páris és London teljesíti az olasz kormány kívánságát: - az önkéntes kérdés a semlegességi bizottság elé kerül

Allamtanácsban szövegezték meg a francia jegyzéket, amelyhez hasonló lesz az angol kormány nyilatkozata is

Páris, október 14. A francia kormány tagjai ma délelőtt az Elysée palotában államtanácsra ültek össze. A tanácskozáson Lebrun köztársasági elnök elnökölt. Az államtanács során Delbos külügyminiszter ismertette a spanyol beháborúval kapcsolatos tárgyalásokat. Bejelentette, hogy a semlegességi bizottságot a legközelebbi napokban tanácskozássra hívják össze. Ismertette nagy vonásokban azokat a javaslatokat, amelyeket Franciaország és Anglia együtt-

tesen a semlegességi bizottság elé terjeszt. Az államtanács egyhangulag hozzájárult ahhoz a jegyzékhez, amelyet a francia kormány e tárgyban Angliához intéz. A tanácskozások során Franciaország pénzügyi helyzetét tárgyalták.

A Havas ügynökség szerint az a jegyzék, amelyről Delbos külügyminiszter a mai államtanácsban beszámolt a semlegességi bizottságban, a spanyolországi önkéntesek visszavonása ügyében előterjesztendő nyilatkozatot tartalmazta. Egyidejűleg az angol kormány képviselője is hasonló nyilatkozatot fog előterjeszteni a semlegességi bizottságban és a francia jegyzéket azért juttatják el az angol kormányhoz, hogy a két jegyzék szövege közötti azonosság meg legyen. A két ország vezető tényezői teljesen azonos eljárást szándékoznak követni az olasz válságjegyzék nyomán előállott helyzetben. E szerint a két kormány kijelenti, hogy

elfogadja az olasz kormány kívánságát, hogy a Spanyolországban működő önkéntesek kérdését a be nem avatkozási bizottság vitassa meg.

A két hatalom azonban biztosítékot óhajt arra nézve, hogy a megindítandó vita hasznos lefolyású lesz és hogy azt nem bénítják meg halogató eljárásokkal. Ezért az érdekelt államok között már előzetes megbeszélések folynak az irányban, hogy az önkéntesek visszavonása ügyében milyen módszereket alkalmaznak. Ha ebben a kérdésben nem tudnak megegyezni a már előre megállapított feltételek mellett, akkor Anglia és Franciaország visszanyerik cselekvési szabadságukat a be nem avatkozási egyezmény rendelkezései értelmében. A két kormány ezidő szerint azzal foglalkozik, hogy kidolgozza azokat a módszereket, amelyek alkalmasak arra, hogy biztosítsák az önkéntesek visszavonását és mindezt pontosan fogja körvonalazni a két kormány nyilatkozatában. A Londonba eljutott francia jegyzék különböző javaslatokat tartalmaz ebben az irányban.

Gamelin tábornok elismerő nyilatkozata a román hadseregről

Befejeződtek a királyi hadgyakorlatok

Sibiu-Nagyszében, október 14. A hadgyakorlatok utolsó napján már jó idő volt és tegnap folyt le a két hadsereg között a végső összecsapás.

A hivatalos jelentés a hadgyakorlatokról a következő:

A „kék” hadseregnek tudomására jutott, hogy az ellenség feladja védelmi vonalát és nyugat felé vonul vissza. A „kék” hadsereg a délután folyamán megkezdte nagy támadását és lekötötte a „vörösök” haderejének nagyrészét. Egyben pedig bekerítéssel fenyegette a szárnyakat. A „vörös” hadsereg ekkor kénytelen volt felbeszakítani az ütközetet és védekező mozdulatokat tett, hogy időt nyerjen. Visszavonulva átengedte a terepet a „kék”-nek. Estefelé 5. féléve II. Carol király rendelkezése a hadgyakorlatokat lefújták.

Gamelin tábornok, aki megtekintette a nagy

királyi hadgyakorlatot, észrevételeit közölte a sajtó képviselőivel. A francia vezérkar főnöke többek között ezeket mondotta:

— Különösképpen boldog vagyok, hogy megtekinthettem a román hadsereg őrsi fegyvergyakorlatát, mert meggyőződhettem arról, hogy ez a hadsereg nem csak rendkívül fegyelmezett, hanem kitűnően felszerelt is. A hadműveletek az előírt tervek szerint folytak le, amelynek során az irányítóknak alkalmuk volt egyéni képességeik érvényesítésére is. Nem szükséges hangsúlyoznom, hogy a román katonák egyik legbátrabb és legmegbízhatóbb hadfi, mert ezt a világháború alkalmával számtalanszor bebizonyította. A királyi hadgyakorlat alkalmával volt alkalom arról is meggyőződni, hogy a vezérkari tisztek rendkívül képzettek és hivatásuk magaslatán állanak.

NOSÜLNI KESZÜL

egy nőből férfivé-operált ifju Belgrádban...

Belgrád, október 14. Az orvosi körök nagy érdeklődés közepette a belgrádi egyetemi klinikán ma végezték Jugoszláviában az első műtétet, amellyel

egy nőt férfivá operáltak.

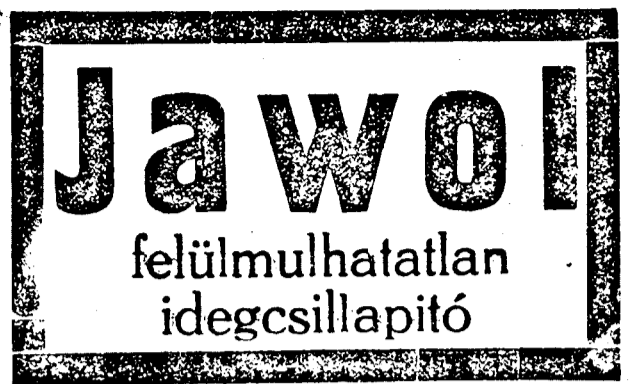
A 26 esztendőes Arzenovics Milojka, egy kelet-szerbiai faluban élő parasztlány, néhány nappal ezelőtt jelentkezett a klinikán és elmondotta, hogy régóta nem nőnek, hanem férfinak érzi magát, a férfiak iránt csak mint jópajtások iránt érdeklődött, de szerelmi érzései a nők felé voltak.

Nemrég beleszeretett egy fiatal lányba és el akarja venni feleségül.

Eppen ezért kéri, vessék alá műtétnek és operálják férfivá. Az orvosok beható vizsgálat után megállapították, hogy a műtét előfeltételei megvannak és kedd délután megoperálták Arzenovics Milojkát. A műtét 55 percig tartott és mindenféleképpen sikerült. Arzenovics

Milojkát ezentul Milojának fogják hívni.

A férfivá operált nő rövidesen egészségesen hagyhatja el a belgrádi klinikát.

5 hónapi fogházra ítélte őt.

Az ítéletben elrendelte a bíróság a könyv feltalálható példányainak elkobzását is. Az indokolásban enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy azok részére, akiket Féja izgatni akart, a könyv hozzáférhetősége csökkentve volt és hogy a vádlott

gyomorbántalmakban szenved.

Az ítéletet úgy az ügyész, mint az elítélt meglebtezték.

KETTŐS PREMIER!
Pétervári zenész
 Orosz film. II.
Titkos küldetés
 Páratlanul izgalmas, Wild-West-film, az énekes cowboy-jal: Dick Foran-nal.
URANIA Premiermozgó
 Telefonelővét: 12-32. — A nagy műsorra való tekintettel pontosan 5, 7 $\frac{1}{4}$ és 9 $\frac{1}{2}$ -kor.

Három fiatal úrileány szerencsétlensége

Egy halott, két súlyos sebesült.

Baja, október 14. Piskey hartai fölbirtokos 19 éves Judit lánya nemrégén érkezett vissza Olaszországból, ahol hónapokat töltött nagybátyjánál, Piskey Zoitán alezredesnél Budapestről magával hozta két barátnőjét: Mezey Margitot és Domahidy Vilmat. A három lány tegnap délután egy könnyű homokfutó csészán kikocsizott a határba. A dunavecse-kunszentmiklósi vasutvonal mentén haladtak. Eppen akkor rohogott arra egy személyvonat, mely füttyjelzést adott le, mivel sorompó nélkül átjáró következett. A lovak, melyeket Piskey Judit hajtott, megriadtak a füttytől, vad vágatásba kezdtek, a kocsi lefordult a magas országutttól.

Piskey Judit nyakcsigolyatorést szenvedett és azonnal meghalt, Domahidy Vilma súlyos csonttöréseket és belső zúzódásokat kapott, Mezey Margit agyrázkodást és ugyancsak súlyos belső sérüléseket szenvedett.

A szerencsétlenséget a közelben dolgozó mezői munkások vették észre, azonnal értesítették a csendőrséget és a mentőket. A két súlyosan sérült lányt a kalocsai kórházba szállították, majd innen a szülők telefonintézkedésére Budapestre vitték őket. A szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

„Az igazi bűnös — Kína

Hogyan vélekednek japán arisztokraták a távolkeleti országról.

Tokió, október 14. Iyesato Tokugava herceg s még néhány japán arisztokrata — grófok, márkik, bárók — „a japán nemzet nevében“ erőshangu nyilatkozattal tiltakozott „a japán nemzetre szórt gyalázkodások ellen“. A nyilatkozat többek között, a lehető legünnepélyesebben állapítja meg:

a) A folyamatban lévő bonyodalmat Kína kényszerítette rá Japánra.

b) Észak-Kínában és Sanghájban egyaránt a kínai katonaság volt a támadó. Megtámadták a japán hadsereget anélkül, hogy erre a japánok bármilyen okot adtak volna.

c) Japán Kínával szemben a lehető legbékésebb magatartást tanúsította. Ezt a magatartást Kína azzal viszonozza, hogy egyre fenyegetőbb és kihívóbban lépett fel Japánnal szemben.

d) Kína a kihívó tettek egész sorát követte el. Nem rettent vissza még a gyilkosságtól sem. Bizonyítékaink vannak rá, hogy a kínaiak két japán tisztet öltek meg.

e) Japán ennek ellenére békés tárgyalásokat ajánlott Kínának, Kína visszautasította azokat.

f) Csak ekkor fogyott el Japán türelme. Látván, hogy békés uton nem lehet jobb utra téríteni, elhatározta, hogy fegyver erejével kísérli meg a makacszkodót megpuhítani.

g) Ezek kétségbe nem vonható tények.

Tokugava herceg és társai annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy „e tények megállítják a további gyalázkodást“ és minden tisztességes embert meggyőznek arról, hogy Japán csak az emberi civilizáció iránt teljesítette legmelegebb kötelességét, amikor békeszeretetre tanítja Kínát. „Az igazi bűnös tehát — Kína.

Dillinger örökére vágyott egy elfogott amerikai bandita

Newyork, október 14. (Rador). A rendőrség Bangorsban gépfegyveres közelharc után megsebesülten elfogta Bray veszedelmes banditát, aki kihallgatása során a legnagyobb cinizmussal vallotta be, hogy a rablásak, gyilkosságok és gyújtogatások egész sorát követte el, mert az volt a célja, hogy elhomályosítsa Dillinger hírnevét. Nemrégén társai segítségével négy rendőrt gyilkolt meg. Bray kijelentette, hogy miután bandájának valamennyi tagját agyonlőtték, vagy elfogták, őt már nem érdekli az, hogy mi történik vele.

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Alpár Gitta-láz Aradon

Tömegével viszik el a világhírű énekesnő vasárnap hangversenyének jegyeit

Arad közönségének minden rétege másként nem beszél, mint a vasárnap esti Alpár Gitta hangversenyéről, amelynek híre lázba hozta Aradot. Tegnap nyílt meg a téli színházban a hangverseny elővételi pénztára és a közönség úgyszólván megrohanta a jegypénztárt, amely alig győzi a jegyek kiadását. Ez a lázas érdeklődés teljesen indokolt, mert mindenki tisztában van

Alpár Gitta hangversenyének művészi és társadalmi jelentőségével. A világhírű énekművész operáriákat, filmdalokat, operettekét és a londoni koronázási revüszámait éneкли. A nagy érdeklődés miatt a jegypénztár csak előleg ellenében tart fenn helyet. A kiadott jegy-cédulákat ma délután 5 órától váltja be a jegypénztár.

A zsidó állam a Közelkelet politikai viszonylatában

Marton Ernő dr. nagysikerű előadása Aradon a zsidóság időszerű kérdéseiről.

Arad, október 14. Csütörtök este tartotta meg előadását Marton Ernő dr., az Új Kelet főszerkesztője, aki a zsidóság politikai helyzetének egyik legkiválóbb ismerője. Az Iparos Otthon nagytermét már jóval az előadás megkezdése előtt megtöltötte a nagyszámu érdeklődő közönség.

Előjáróban dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi beszélt, azután a hallgató közönség meleg ünneplése közben lépett az emelvényre dr. Marton Ernő, aki „A zsidó állam a Közelkelet viszonylatában“ címen tartotta meg mindvégig érdekesítő előadását.

Dr. Marton Ernő Palesztina felosztásának és a zsidó állam létesítésének kérdésével foglalkozott. Ismertette a zsidó nép helyzetét a különböző európai államokban és kimutatta, hogy az a gazdasági nyomor, amely alatt Kelet-Európa zsidósága szenved, csakis nagyobb arányú kivásdolásal volna enyhíthető.

Dr. Marton Ernő szerint Palesztina felosztásáról és a zsidó állam megteremtésének problémáját abból a szempontból kell megvizsgálni, hogy vajjon az angol királyi bizottság által javasolt felosztási terv lehetővé teszi-e, hogy kijelölt határok között, lehetőleg rövid időn belül, olyan tömegű zsidóság telepedhessék le, amely jelentős mértékben enyhítené a világ zsidóságának helyzetét. Részletesen analizálja a kérdést és meggyőző statisztikai érvekkel kimutatja, hogy a zsidó állam kontemplált határai között 15—20 év alatt mintegy két és félmillió zsidó

telepíthető le, részben mezőgazdaságban, részben egyéb foglalkozási ágakban. Ha ez sikerül, úgy az európai zsidó fiatalok nagy része kimenthető a mai reménytelen és kétségbeejtő helyzetéből. Ez volt az oka annak, hogy az előadó, aki mint transilvaniai cionista kiküldött vett részt a zürichi cionista világkongresszuson, a Palesztina felosztása körül keletkezett heves és szenvedélyes vitákban arra a javaslatra szavazott, amely felhatalmazta a cionista világszervezet vezetését, hogy tovább folytassa tárgyalásait az angol kormányval, valamint a Népszövetséggel a zsidó állam mielőbbi megteremtése érdekében.

Az előadás után zugó taps jutalmazta Marton Ernő érdekes, színes fejtegetéseit.

Négy évi távollét után ismét Aradra jön Mezei Nelly és Várad Aladár

Évekkel ezelőtt sok örömteljes estét és átkacagott órákat szerzett Arad közönségének Várad Aladár, ez a remek transilvaniai komikus, aki kifogyhatatlan ötleteivel és jóízű mókáival a közönség legnagyobb rokonszenvét szerezte meg. Várad Aladár négy éven keresztül elkerülte Aradot és hosszú távolléte után most, október 16-án, szombaton este, másnap október 17-én, vasárnap délután és este ismét fellép az aradi színházban a világhírű Varavox-revü keretében. Viszontlátjuk ezen az estén Mezei Nellyt, a kitűnő szonóénekesnőt és előadóművésznőt is. Váradiek mellett a világhírű Varavox-revü jelent különleges látványosságot. Jegyek elővételben a téli színház pénztáránál.

Művészeti

Élmény!

Oktober 21-én csütörtökön
a városi színházban a

FIRENZEI BALETT

A világhírű táncsoport egyetlen vendégiátéka

Jegyek a téli színház pénztáránál!

Sztojadinovics Londonban tárgyal a kisanant időszerű kérdéseiről

London, október 14. Sztojadinovics jugoszláv miniszterelnök és külügyminiszter ma ideérkezett. Délelőtt udvariassági látogatást tett a Buckingham palotában, azután Mary özvegy királyné székhelyén, valamint a királyi család más tagjainál. Délelőtt 11 órakor Eden külügyminiszter fogadta a jugoszláv kormányelnököt. Holnap délelőtt a Buckingham palotában villásreggelizik Sztojadinovics, délután Chamberlain

miniszterelnöknél jelenik meg és este elutazik Londonból.

Sztojadinovics londoni tartózkodása során — a londoni lapjelentések szerint — Edennel is tárgyalni fog és ezen a megbeszélésen a kisanant Magyarországhoz való viszonya is szóba kerül. A kisanant államok részéről nagy fontosságot tulajdonítanak ezeknek a megbeszéléseknek és a kisanant országokból erre az alkalomra számos ujságíró érkezett Londonba.

Aradi minorita szerzetes élményei a Saar-vidéki gyémánt-telepeken

P. Szalai Albert felejthetetlen impressziói a fehér- és a fekete gyémántok hazájában

Hogyan formálja a diadalmas emberi akarat a föld legkeményebb anyagát: a gyémántot?

A trópusok gyémántmezőin, a perzselő napsugarak pergőtüzében és a gyémántbányák éjszakájában, bizonytalan lámpafénynél kutatják a világ legértékesebb „kavicsát”, a gyémántot. Kalandorok indulnak utnak, hogy a lomhán sodródó afrikai folyamok homoklyából mossák ki a tompán csillogó gyémántszemeket, miközben a trópusi őserdő veszedelmei lesekednek a kincskeresőkre és a rabszolgasorsban tartott négerekre, akik éhbérért, — életüket kockáztatva, — kutatják a fehér ember asszonyainak az ékszerek mesés értékű díszét: a gyémántot.

A vagyontérő nyersgyémánt, amelyet halálos veszedelmek árán kutatnak fel rejtett helyén, — a megtalálás pillanatában még szürke és igénytelen. A hozzá nem értő, mint értéktelen kavicsot rugná félre az utjából. A köszörülés művészei, a gyémántcsiszolók varázsolják a fakó kőveket szemkáprázító ékkövekké, amelyek királyok, császárok koronáját díszíti...

Világszerte híresek a hollandiai és belgiami gyémántcsiszoló műhelyek. Számtalan szakkönyv, riport számolt be az üzemek működéséről, a gyémántcsiszoló munkások idegfejlesztő türekenijátékáról: hogyan készül a gyémánt?... Azonban kevesen sejtik, hogy ez a különös ipar, — vagy művészet? — meghonosodott a technikai csodák hazájában Németországban is.

Az utóbbi években a Saar-vidék határán, távol a nagy ipartelepektől, a Waldmohr kerületben épült fel a német gyémántcsiszoló-telep.

Brückenben, itt az eldugott faluban egymásután építtek fel a gyémántcsiszoló üzemek, amelyek óriási tömeg gyémánttal árasztják el a világ gyémánt piacát. A német ipar irányítói nem hagyták kiaknázatlanul ezt a kereskedelmi területet sem. Bámulus kitartással, óriási anyagi áldozattal teremtettk meg a német gyémántipart, amely ma már féltelmetes versenytársa a világhírű belga és holland gyémántcsiszolóknak! — Megteremtették a német gyémántcsiszoló ipart — miért?... Talán a gyémántárakat akarják letörni? — Most még nem sejtethető. A német és ipar irányítóinak terve kiszámíthatatlan.

A közelmúltban az egyik aradi minorita szerzetes P. Szalai Albert németországi tanulmányuton volt. Utazásai során elvetődött a Saar-vidéki német gyémántcsiszoló-telepekre is ahol meglepődve látta, hogy milyen gondosan elkészített tervek szerint fejlesztik a német gyémántcsiszoló ipart. Az Aradi Közlöny munkatársa beszélgetést folytatott Szalai Alberttel, aki tapasztalatairól érdeklődőben számolt be:

— Brückenben, itt az eldugott Waldmohr kerületi faluban, — mondja — csaknem harmin teljesen új gyémántcsiszoló üzemet létesítettek. Ez a falu teljesen távol esik a nemzetközi országutak forgalmától...

— Miért ebben az eldugott faluban rendezték be a német gyémántcsiszoló műhelyeket?

— Én is ezt kérdeztem, amikor megláttam a rendkívül jól felszerelt és gyönyörűen fejlődő telepet. Mi köze van ennek a kis falunak a gyémánt-hoz? Szénbányák vannak a környéken és a vidék lakói egyszerű földmivesek és bányászok. Másik különben elhagyott vidék... Kíváncsiságomat nem tudtam palástolni és ezért egyik nagyüzem vezetőjét kérdeztem meg, aki rejtelmes mosollyal magyarázott: „Az én apám keze még az eke szarván durvult, de a fia már olyan nagyfokú óvatosságot és kezűgyességet igénylő munkát végez, mint a gyémántcsiszolás.”

— Mikor alapították itt meg az első üzemet?

— A legelső 1887-ben, de ez csak nagyon kis méretű vállalkozás volt. Ez még csak 40 munkással dolgozott a világháború előtt, talán 1905-ig. — Azóta?...

Az utóbbi években gond skodtunk arról, hogy fellendüljön ez a szinte művészi érzéket kívánó ipar... Ma már túl vagyunk a helyzet nehéz ségein, az üzem most csaknem 2000 munkást foglalkoztat.

— A nyersgyémántot honnan szerzik be? Tán gyémántbányákat fedeztek fel Németországban?...

— Nem. A Rajnaplazban csak a „fekete gyémánt”, a közszen rejtőzik a föld mélyén. A gyarmattulajdonos államok, — mint köztudomásu — Afrikából, Amerikából kapják a nyers gyémántot. Németország állítólag vásárolja... Kis érték-csomagok, érkeznek a postán amelyek szürke homokszemeket rejtjenek. Így születik a német munkáskezekben a „remekbe” csiszolt briliáns.

— A gyémántcsiszoló üzemek?

— Egyszerű termek, hatalmas világító abla-

kokkal. Eannyi az egész. A látogatót itt nem fogadja a megszokott látvány: Felhőket karcoló óriási gyárkémenyek, vagy hatalmas épületek. Szinte különös ez a német nagy üzem egyszerűségében. A világos és tiszta termekben kényelmes székek sorakoznak egymás mellett. Kis munka-asztalok, amelyen elektro-motor hajtja a csiszoló korongot. Mivel a gyémánt keménysége miatt csak gyémánt-által csiszolható, ez a korong használhatatlan gyémántporból és olajból van összepréselve. A csiszolókorong gyorsan pereg. Fordulatszama 1800—2500 percnként. A gyémántcsiszolómunkást szinte művészek lehet minősíteni, ezen csiszolja a gyémántot különböző formákra, amelyek közül a legértékesebb a briliáns. A homokszemnél alig nagyobb nyers gyémántot egy rendkívül finom fogóba rögzítik és a felületére különböző sikokat csiszolnak. Idegfejlesztő munka, — csak annyit jegyzünk meg, hogy egy briliánson ötvennyolc sikot kell csiszolni. A munkások természetesen nem szabad szemmel végzik a munkát, hanem kitűnő nagyító segítségével. A gyémánt felső felületére harminchárom sikot csiszolnak és a foglalatba kerülő alsó részre 25 sikot készítenek. Miért ragyog olyan csodálatosan a briliáns?... Az alsófelületek visszaverítik a felsőkről kapott fényt és ez adja azt a csodálatosan szípközöző fényhatást. A gyémántcsiszolásnál a „kicsiség” is sokat számítanak. Az 58 felületet a lehető legkisebb gyémánt veszteséggel kell elérni, mert a gyé-

mánt értéke a nagyságtól is függ. A munkás fizetése, — tekintve, hogy egyéni, sőt művészi munkát végez, — darabszámba történik.

Azonban megállapítható, hogy az aránylag kitűnő fizetéssel sem tudják értékelni a gyémántcsiszoló munkáját. Nagyon veszélyes munka. A drágaköveket néha emberélettel is megfizetik.

— Milyen társadalmi rétegből kerülnek ki a gyémántcsiszoló munkások?

— Német gyémántcsiszoló munkások, — figyelembe véve, hogy a telepet csak évekkel ezelőtt létesítették, — szinte kivétel nélkül földmives és bányász családokból származnak. Meglepő, hogy ezt a magas intelligenciát igénylő munkát milyen gyorsan megtanulták. A telep lakói, akik valaha egyszerű földmivesek, bányászok voltak, alig 25 esztendő alatt a legkultúraltabb iparosok lettek.

— A gyémántcsiszolóhoz szükséges műszerek és gépek is német ipari termékek?

— Érdeklődtem ez iránt is. A válasz nagyon meglepő volt: A csiszolóhoz szükséges készüléket, korongokat, állványokat stb. a faluban gyártják. Egy szegény paraszt gyermeke, aki még gyermekéveiben a gyémántköszörülő műhelyekbe került megtanulta a műszerek készítését. Beszélgettem vele is: „Négy elemi iskolai végzettségem van”, — mondotta — „Nem tanultam sokat. Pap akartam lenni, de a világháború és a szüleim szegénysége megakadályoztak terveimben. Gyémántköszörős lettem. Pár évvel ezelőtt sikerült összeállítanom egy készüléket, a köszörülésre kerülő gyémánt rögzítésére. Felfedezésemmel sikerült annyit keresnem, hogy most a saját gyáramban állítom elő ennek az ötven darabból álló készüléknek minden részét. Ma már asztalos, vasöntő és gépgyáram van”. És ezt nagyon egyszerűen, dicsekvés nélkül mesélte el...

A német ipar nem ismer „terra incognita”-t. Nemcsak arra törekednek, hogy kitűnő ágyukat repülőgépeket készítsenek, — hanem még szebb gyémántot akarnak csiszolni, mint a több száz éves holland műhelyekben...

(Kéj)

Matsui tábornok japán főparancsnok kiáltványa a kínaiakhoz

A kínaiak a megegyezés lehetőségét remélik

H.R. KNICKERBOCKER TUDOSÍTASA A JAPÁN-KINAI HADSZINTÉRRŐL

Copyright by ARADI KÖZLÖNY and International Presse Service

Shanghai, okt. A japán hadsereg ma, tettekkel és szavakkal, legerőszakosabban válaszolt Washingtonnak arra a vádjára, hogy Japán támadta meg Kínát.

Matsui tábornok, a japán főparancsnok, kiáltványt bocsátott ki, amelyben azt mondja, hogy „most fogunk először belerugni Kína bordáiban. Amit eddig tettünk, az csak gyerekkjáték volt”.

Ugyanakkor a japán főparancsnok hadi repülőgépek rajait küldte ide amelyeknek mind pusztítóbb támadásai tölcéseket robbantottak a szorongó város körül.

A kiáltvány ugyanazt a megvetés váltotta ki a nyugati hatalmakból, mint az az el-

járás, hogy bombázták a nankingi kórházakat és otthonokat s százával mészárolták le a polgári lakosságot, közvetlenül azután, hogy megérkezett a tiltakozás Londonból és Washingtonból, amiért védtelen és nemharcos polgárok ellen intéztek kiméletlen támadásokat.

A kiáltványba van egy kifejezés, amely szerint „a japán hadsereg kész minden eszköz igénybevételére, hogy legyűrje az elleniséget”. Mikor egy japántól megkérdeztem,

SELECT 5, 7¼ és 9¼ órákor
Diákágnak engedélyezve!
Angliai Erzsébet
Flora Robson, Laurence Olivier, Vivien Leigh

vajjon ez a gázok alkalmazását is jelenti-e, tagadta ezt a szándékot.

Szerintem az csak annyit jelent, hogy a japánok most először vannak abban a helyzetben, hogy keményen lecsapjanak.

Ugyanez a japán azt is tagadta, mintha a kiáltvány egyértelmű volna a hadüzenettel.

Matsui tábornok kiáltványa így szól:

„A japán hadsereg kész minden eszköz igénybevételére, hogy legyűrje az ellenséget. A japán expedíciós haderőknek nemcsak az a céljuk, hogy megvédjék Japán gazdasági érdekeit és a hadterületen lakó japán polgárok életét és vagyonát, hanem az is, hogy megtorlást alkalmazzanak a kínai kormány és hadsereg ellen, amiért idegenellenes és japánellenes politikát üztek kommunista befolyásra. Röviden: a japán hadsereg feladat megvetni egy erős és tartós béke alapjait Kelet-Ázsiában.”

A kiáltvány sajnálkozást fejez ki a haditerületen élő ártatlan személyek iránt és azt mondta, hogy a japán hadsereg nem ellensége a kínai lakosságnak.

Felelős kínaiak azt hiszik, hogy amennyiben megtartják a kilenctahalmi konferenciát és a konferencia folyamán Japán komoly szándékot lát Anglia és Amerika részéről az együttműködésre és a kilenctahalmi szerződés végrehajtására, akkor nem is lesz szükség a szankciók kikényszerítésére.

Ezek a kínaiak azt hiszik, hogy Japán azonnal maga fogja keresni a megegyezést, míg Kína minden tőle telhetőt elkövet, hogy Japán presztízse megóvásáért siettesse csapatainak visszavonulását Kinából.

A kínaiak azonban követelni fogják az összes japán csapatok visszavonását a tulajdonképpeni Kína területéről, talán csak Mandzsukuot tekintve külön egyezkedés tárgyának.

Európai és amerikai szakértők ma majdnem egyhanguan lekicsinyülő véleményt nyilvánítottak a Kinában működő japán fegyveres erőkről.

Az a mélyen gyökerező felfogás, hogy csatákban a japán hadsereg fölényesen működik, végleg megdőlt a shanghai fronton, az itt összeszedett szakértői vélemények alapján.

A megfigyelők megjegyzik, hogy noha már az ötvenhetedik nap telt el, mióta a japán-kínai ellenségeskedések megkezdődtek ezen a területen, a japánok még mindig csak lefőbb tizenkét kilométernyit hatoltak előre.

Még mindig nem tudták bevenni Chapeit, noha husz hadihajó, többszáz tábori ágyú, harcikosai és egész légi bombázó flotta támogatja őket, amelyek akadálytalanul mozoghatnak.

A japánok jelentékeny előhaladást mutatnak fel északi Kinában, a tartományi kínai csapatok ellenében. De itt Shanghai körül a legjobb kínai csapatokkal állanak szemben

a japánok.

Külföldi katonai szakértők különösen afeletti meglepetésüknek adtak kifejezést, hogy a japán tüzérség, úgy a szárazföldi, mint a tengei, megdöbbentően gyatra.

A japán tüzérek több mint két hónapon át szórták a srappelleket az Északi Allomás irányába. De egyetlen állomásépület se om-

lott be, bár a környéken az épületek százai pusztultak el.

Különösen az idegen hatalmak tengerészeti szakértőit bátorítja az a tény, akik azt mondják, hogy akármilyen nagy is a japán haditengerészet, ha tüzérsége nem jó, nem sokat ér.

Lord Montagu Edward házassága tartja izgalomban az angol társaságokat

London újabb negyvenes társadalmi szenzációja. — 'A bagkalandosabb életű angol főnemes újabb „merész kalandja”.

London, október 14. Az angol fővárosnak óriási szenzációja van, melyről többen beszélnek az ottani arisztokrata-körökben, mint a spanyol és kínai-japán háborúról együttvéve: a huszonkilenc éves, hírhedt Lord Montagu Edward, akinek kalandjait hasábkön át közzétették Európa és Amerika legolvasottabb napilapjai,

szenzációs házasságot kötött.

Ifju felesége az amerikai Peters Dorothy kisasszony, az Egyesült Államok egyik legnevezetesebb filmproducernője, aki tulajdonképpen üzleti utra jött Európába és nagy kasszasikerrel kecsegtető filmszenáriumok helyett szerelem várta Londonban.

MANCHESTER FIA, MINT BÉRES

Lord Montagu Edward a kilencedik Manchester hercegnek, az egyik legelőkelőbb angol arisztokrata-család fejének másodszülött fia. A lord már kora ifjúságában extravagáns, közfelfűtést keltő csínyjeivel szerzett magának kevéssé irigylésre méltó hírnevet Angliában. A legjobb iskolában nevelték, de tanárai minden erőfeszítése hiábavaló volt, nem tudták észretéríteni a kalandos természetű ifjút. Edward még nem töltötte be huszadik életévét, amidőn egy szép napon megszökött a kollégiumból. Hónapokon keresztül hiába kerestette kétségbeesett családja detektivekkel az Oceánon innen és túl a fiatal ember tartózkodási helyét nem sikerült földeríteni. Már-már lemondtak életéről, amidőn egy szép napon értesítés jött az eltűntről: közölték a megrökönyödött hercegi napával, hogy Kanadában van, Rodney lord Edmonton közelében lévő birtokán, ahol

béresi minőségben keresi meg minennapi kenyerét és whiskyjét.

A család most még jobban kétségbeesett. A papa zordhangú levélben leszidta a csavargó fiút a sárga földig és felszólította különböző fenyegetések kíséretében az azonnali hazatérésre. A levél eredményeképpen faképnél hagyta béresi állását keresztül-kasul kaborolva Kanadát, a legszokatlanabb módon tengette az életét. Végül beleunt a nélkülözésekbe és fölhasználva

az előrelátó atya által annakidején elküldött hajójegyet, visszatért Angliába.

GYILKOSSÁG, BÖRTÖN...

Londonban egy jó darabig adóssághalmozással töltötte el idejét. Midőn hitelezői szorongatni kezdték és égni kezdett taipa alatt a hazai föld, Montagu lord újból fölszedte sátorfáját és megsem állt Kanadáig. Itt rámosolygott a szerencse egy bájos és dús gazdag lány, Potter Dóra kisasszony képében. 1929 januárjában tartják meg esküvőjüket Vancouver-ben. Az újdonsült férj fölcsap üzletembernek. Használt autók eladásával foglalkozik. Egy év alatt megelégedi új foglalkozását és a házaseletet. Azt sem mondja, hogy befellegzett, egyszerűen utilapot köt a talpára és behajózik a Carna nevű yachtra. A luxushajó tulajdonosa egy hírhedt kalandor, Vanderweil kapitány. Az Egyesült Államokban még az alkoholtalalom uralkodik, a szeszcsempészés ragyogó kereseti lehetőségekkel kecsegtet. Lehetséges, hogy a Carna tulajdonosa alkoholcsempészés céljából cirkált folyton Kalifornia partvidékén.

Egy szép napon Lon Beach kikötőjében horgonyoz a luxusyacht. A parti rendőrség értesülést nyer egy rejtelmes gyilkosságról:

a fedélzeten megtalálták Vanderweil kapitány holttestét.

Azonnal megindítják a nyomozást. Montagu Edwardra súlyos gyanu hárul. Megdönthetetlen bizonyítékok szólnak, hogy ő ölte meg a kapitányt. Csodálatos módon mégis sikerül magát tisztáznia a gyanu alól és szabadlábba helyezik.

Szabadsága visszanyerte után első dolga, hogy hajót vásároljon: választása a Merman nevű yachtra esik. A fiatal lord legénységet rekrutál a kikötő söpredékéből. Indulnak. Igen ám, de ez alkalommal egy Brooks Cecil nevű tengerészt gyilkolnak meg a fedélzeten. A gyilkos senki más, mint Manchester herceg, a gögös angol főnemes másodszülött fia! Montagu lord újból börtönbe kerül. A főtárgyaláson minden kertelés nélkül bevallja, hogy

valóban ő ölte meg a tengerészt.

Csupán azt hozta mentésére, hogy Brooks alaposan rászolgált erre a büntetésre.

Midőn végre kiszabadul a börtönből, újabb szenzáció tör ki: Montagu eltűnik Los Angelesből. Az Egyesült Államok valamennyi detektívje hajszolja, gangsztereket gyanúsítanak a fiatal kalandor elrablásával. Egészen váratlanul kiderül, hogy a derék gangsztereknek semmi közük a lord eltűnéséhez:

a fiatal ember egyszerűen kerekelt oldott Los Angelesből,

nehogy fivére, Mandeville gróf az Angliába való visszatérésre kényszerítse. Montagu Kanadába menekült fivére elől. Ott biztonságba érezte magát és táviratban szólítja fel családját, hogy hagyják békében, a saját tetszése szerint kívánja élni életét.

Az ifju pár rövidesen az Egyesült Államokba utazik. Angliában már most fogadásokat kötnek Montagu második házasságának időtartamára. Csak olyan emberfia nem akad a fogadók közt, aki élethossziglaninak jósolná a házasságot. Balesetet persze kivéve.

Fizessen elő az „Aradi Közlöny“-re!

Az év nagy zenei eseménye

Október 30-án a Kulturpalotában

MISCHA ELMAN

világhírű hegedűművész

Az Aradi Gyermekebarátok Egyesületének rendezésében.

Jegyek Szabó Albert cégnél

HIREK

**Az Aradi Közlöny
automata-telefonszámai:**

Szerkesztőség 20-14
Kiadóhivatal... .. 11-51

A tőzsdekrachok Siriusa

Newyorkból írják: Dawes Charles Gates csikágói bankár nevét három esztendő óta nagyon jól ismeri és sűrűn emlegeti Amerikában mindenki, aki az ottani tőzsdei események iránt érdeklődik. „A gazdasági fellendülés profétája”, így hívják az öreg Charliet, aki a nagy depresszió idején 1934 december 12-én, előadást tartott a csikágói kereskedők egyesületében és előadását azzal fejezte be: „jegyezzétek meg, hogy amit most mondok, 1935 júniusában vagy júliusában megjavul a nehézipar helyzete és ez a javulás fogja elindítani a nagy, tartós gazdasági fellendülést Amerikában”.

Hogy hogy nem, amit az öreg Dawes megjósolt, az dátumszerű pontossággal bekövetkezett, mert csakugyan 1935 júliusában kezdtek tömegesen kapni a megrendeléseket a vasművek és az acélöntvények és ez a dátum lett a kezdete az újabb amerikai prosperitásnak.

Azóta Dawes Charles Gates nem sokat beszélt a nyilvánosság előtt, hanem delgozott és pénzt keresett, még pedig igen szép eredményei, mert a Dawes-család bankja már múlt év végén visszafizette a Reconstruction Finance Co.-nak azt a masfélmillió dolláros kölcsönt, amit a nagy szorultság idején igénybe kellett vennie.

A hosszú hallgatás után azonban pár héttel ezelőtt mégis megszólalt az amerikai gazdasági fellendülés profétája. Kiadott egy 45 oldalas kis füzetet, aminek a címe: Meddig tart a prosperitás? És a címben foglalt kérdésre azt a választ adja „Charlie”, hogy ha infláció, vagy háború nem jön közbe, a mostani nagy prosperitás el fog még tartani 1939 őszéig, amikor egy újabb tőzsdei összeomlás pár esztendőre visszaveti a gazdasági boldogulást, de utána megint nyugodtabb, prosperitások időszak várható.

Elmondja azt is, hogy miféle gyakorlati tapasztalatok bátorították fel. Sokat foglalkoztak a közgazdasági elméleti kérdésekkel, de a hivatt közgazdászok tanításánál a gazdasági tevékenység intenzitásának ciklikus változásairól, nem tudott eligazodni. Ezért egyszerű gyakorlati üzletember módján, maga kezdte vizsgálni, milyen körülmények közt és mennyi idő elteltével szedte össze magát a gazdasági világ 1873-as, 1893-as és 1929-es tőzsdei krachok után. Arra a tapasztalatra jutott, hogy a gyógyítás, talpraállítás és fellendülés rendszerint a nyersvastermelés növekedésével és a vizsgálat tárgyává tett eseteiken, a válság kitörését követő öt és fél év után következett be. Így volt ez 1873 és 1893 után és ugyanígy történt most 1935 közepén is. A krachokat követő tőzsdei konjunkturák összehasonlító vizsgálata közben arra jött még rá, hogy a nagy összeomlások után pontosan tíz esztendővel jött egy újabb tőzsdei krach, ami rövidebb időre, egy-két esztendőre újból megszakítja a kereseti lehetőségeket. Így volt ez 1893-ban és az ezt követő 1903-ban is.

Ezért mondja Dawes bankár, a legújabb amerikai prosperitá profétája, hogy 1939 őszén megint nagy baj lesz a tőzsdéken.

De ez még messze van és a tőzsde játékosai alighanem tiszta szívből kívánják, hogy az amerikai prosperitás Sirius-mesterének ezuttal is igazza legyen.

— Öfelsége, a király születésnapja alkalmából f. hó 17-én, szombaton a neolog zsidó templomban istentisztelet lesz 11 órakor. Ez okból a rendes szombati istentisztelet 10 órakor kezdődik.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

— Halálozás. Greb Géza okl. építésmérnök és nyug. ipariskolai igazgató, 13-án hirtelen elhunyt. Temetése 16-án d. u. fél 4 órakor a felső temető halottas házából.

— A Hakoah turista szakosztálya vasárnap reggel 5 órakor kirándulást rendez Arad-Cuvin-Schmidt-forráshoz. Vezető Simon Antal. Jelentkezés és bővebb felvilágosítás az egyesület irodájában.

Október 7-18-ig

**Az Oradea-nagyvárad
Kereskedelmi Csarnok
NAGY KIALLITASA**

Vasuti kedvezmények. Ingyen tombola. Vízummentes határátlépés a szomszédos országokból.

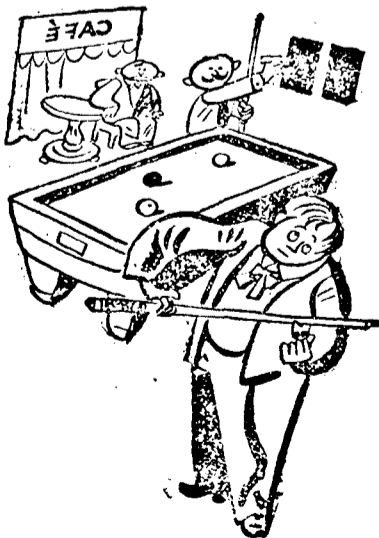
— AZ ÉJSZAKA IS RAZZIÁZOTT ARADON A RENDŐRSÉG. Csütörtökre virradó éjszaka a katonaság bevonásával nagyszabású razzitát rendezt az aradi rendőrség. A razziasóran mintegy ötven embert állítottak elő a rendőrségre, mert nem tudták kellőképpen igazolni magukat. Az előállítottak közül a hajnali órákban több, mint negyven embert szabadon engedtek, míg a többiekéről megállapítást nyert, hogy különböző bűncselekményekért körözték őket.

A halál fellesitette

Járosi Imréné kívánságát

— Bár inkább meghaltam volna... — ismételte a kórházi ágyon a 21 éves Járosy Imréné, akit Zimandul-Nou-Zimandujfalu község állomásán három nappal ezelőtt a hajnali tolongásban kerekelt alá gyűrt a lámpavilág nélkül közeledő motorosvonat. A vasuti forgalmi tiszt ifjú feleségét előbb fél karja eltávolítása révén próbálták az életnek megmenteni, de már ez sem segített és a fiúkében felejtett tárcsáért, amiért a fiatal nő visszament a vonatba, életével fizetett. A halált kívánta a viruló abszonny és kívánsága teljesült. Bónán, nyomorékony, szánalomra vetetett. Akán, vergődni s a halál le is szállt érte a kórházi ágyra. Timisoara-Temesváron lakó szüleinek egyetlen gyermeke volt.

A szokás hatalma

avagy: a hegeődművész biliárdmeccsre készül...

— ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT. Páris 14.67 és fél, London 21.56, Newyork 434.75, Milánó 22.88, Amszterdam 240.37 és fél, Berlin 174.60, Prága 15.20, Varsó 82.20.

— Az aradi Munkakamara közli az érdekeltekkel, hogy a kereskedelmi iskolában rendezendő esti tanfolyam péntek este fél 8 órakor kezdődik. Beiratkozni október 15. péntek déli 12 óráig lehet a Munkakamaránál. Ugyancsak értesítik a magántisztviselőket, hogy akik meg akarják tekinteni a cukorgyárat, október 17-én, vasárnap délelőtt fél 10 órakor legyenek a Munkakamara előtt, ahonnan árszakasgépkesin viszik a jelentkezőket a cukorgyárba.

— Pacha Ágoston — hét éve püspök. Szombaton október tizenhatán hét éve, hogy a római szentszék Pacha Ágoston dr. ekkor imazetes lebedói püspökpostoli kormányzót a félmillió hívőt számláló Timisoara-temesvári egyházmegye katolikus megyéspüspökévé nevezte ki. Ezen a napon foglalta el az ősi csanádi egyháznak a bánság területére eső részét Pacha Ágoston dr. főpásztor és bevonult abba a rezidenciába, ahol mint fiatal pap hivatását megkezdte. December elsején lesz ugyanis negyvenöt éve, hogy az akkor huszonkét esztendőes teológus — miután nem érte volt még a felszenteléshez szükséges korhatárt, — mint irattárnok került a püspöki aulába, ahol két esztendőt kivéve, egész papi pályáján át működött. Megyéspüspökségének hét esztendeje alatt Pacha Ágoston főpásztori vállaira sokszor súlyos terhek nehezettek. Az iskolák kérdése, a papi javadalmazások rendezése, a különböző nemzetiségi problémák elintézése, a hitközségek életrehozása mind az ő gondjait képezték és tőle várták a bölcs megoldást. Megyéspüspökségének hét esztendőes ötfordulóján a papság és hívők hódolattal és hálás szeretettel gondolnak főpásztorukra és imádkoznak érte.

— SZOMBATON NINCS BÍRÓSÁGI SZUNET. Bucurestiből jelentik: Október 16-án öfelsége II. Carol király születésnapján a bíróságok megtartják a tárgyalásokat.

— Koszorumegváltás. Török Aladárné dr. Drechsler Henrik ravatalára szánt koszorumegváltás címén a szeretetház javára 200 leit adományozott.

— KEDVEZMÉNYES UTAZÁS CLUJRA-KOLOZSVÁRRA. Clujról jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága a clujai cionista kongresszus idejére a visszautazás alkalmával 50 százalékos kedvezményt biztosít a résztvevőknek. Az utazási kedvezmény október 16-tól 18-ig tart.

Tíz ingyen kottát!

Tíz ingyen kottát kap, ha tíz zenével foglalkozó ismerőse pontos címét beküldi. A címet ellen-

őrizzük! **Moravetz** zenemű-kereskedés
Románia zeneműközpontja, Timisoara-Temesvár
Póztai megrendelések gyorsan és legolcsóbban eszközöltetnek.

— Meghívó. A Grădiste-Mosótzy-telepi Protestáns Kör nagyszabású, három felvonásos népszínművel egybekötött mulatságot rendez október 17-én d. u. 4 órai kezdettel a kör helyiségében, melyre tisztelettel meghív mindenkit. A rendezőség.

— KOSZORU-MEGVÁLTÁSOK. Dr. Drechsler Henrik ravatalára szánt koszorumegváltás címén Török Aladárné 200 leit adományozott a Szeretetház javára. Itt említjük meg, hogy Szerényi Géza ravatalára szánt koszorumegváltás címén Holländer Alfrédné 250 leit adományozott a Szeretetház részére. (Ennek közlése tévedés folytán annak idejében elmaradt).

Eredeti közlemény.

Ot évi gyötrelmes fájdalomtól szabadultam meg...

— írja alantani levelében egy beteg. „Én máskülönben a legjobban vagyok, gyomorfájdalmaim teljesen megszűntek, amit csak az Önök által adott Gastro D. gyógyszernek köszönhetek, a mely gyógyszert a legmelegebben ajánlok minden gyomorbetegnek, mert megmentett öt évi gyötrelmes fájdalomtól. Kérem nyilatkozatomat hírlapilag is közöljék, mert szeretnék jót tenni hasonló betegségben szenvedőkkel. Teljes tisztelettel: Bogdán István, Cluj-Kolozsvár, Str. Sirdas 7-a.”

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

No. 77—1937.

— MEGALLAPITOTTAK A MUREŞ-MAROS PARTI HALOTT SZEMÉLYAZONOSSÁGÁT. Meg emlékeztünk arról a tragikus halálesetről, mely szerdán délután 1 óra tájban a Mureş-Marosparton a Neptun strand bejárójának közelében történt. A rendőrségi nyomozás során kiderült, hogy a tragikus hirtelenséggel elhunyt ember Gréb Géza 63 éves építész-mérnök, nyugalmazott ipariskolai igazgató, aki a kora délelőtti órákban a Moise Nicoara ucca 10 szám alatti lakásából indult a Mureş-Marospartra sétálni, anol azután a déli órákban hirtelen szivromot kapott, hazafelé sietett, de utközben, mint az orvosi vizsgálat megállapította, szívszélhűdés érte.

— A BÉCSI OSZTRAK—MAGYAR MÉRKŐZÉS IRÁSBAN ÉS KÉPBEN elevenedik meg a pesti Rádióélet új számának hasábjain. Színes fényképes riportok a Párisban szerencsétlenül járt Geső Sándornéról, aki tolókcsohból vezeti a rádió helyszíni közvetítést a világ legprimitívebb rádiójáról, a rádiókészülékek születéséről, bemutatja az olasz európaihangverseny szereplőit, a Don Carlos diszobádásának résztvevőit. Benedek Elek testamentuma, az Ó- és Újvilág rádiófurcsaságai, gazdag színház, film, divat, konyha, műszaki és rejtélyrovat egészítik ki a végig mélynyomású 64 oldalas képes Rádióéletet, amely mindezekon felül közli a három hullámsávon működő összes rádióállomások részletes műsorát. A Rádióélet egyes szám ára 6 lei.

— CAPPATINA természetjáró egyesület Czárán I. osztály kirándulásai. F. hó 16-án d. u. fél 3 órakor villamossal Livada—Izv. Spiroch utiránnyal Casoiára, másnap Livorec, Iernova, Radna. F. hó 17-én reggel 7 óra 40 perckor villamossal Radna, Cetate, Iernova a vadászháznál találkozás az első csoporttal. Vezető: Orosz György. F. hó 23-án d. u. 5 órák indulással kirándulás a Padesulra. Utirány: autchusszal Timişoara, Lugoj, Nadrag, ahonnan gyalogszerrel tovább a menedék házig, itt megszállás (egy ágy 20 lei) másnap az út folytatása a Padesulra. Vezető: Mihalik Gyula. Jelentkezés határideje okt 20. Felvilágosítással szolgál Sándor I. és Társa iroda.

— SZIV- ÉS IDEGBAJOSOKNAL, VESE- ÉS CUKORBETEGEKNEK, KÖSZVÉNYBEN ÉS CSUZZBAN SZENVEDŐKNEK egy pohár természetes „FERENC JOZSEF” keserűvíz reggelenként éhgyomorra véve, a beleket alaposan kitisztítja, a gyomor és a máj működését előmozdítja s az emésztést és az anyagcserét lényegesen megjavítja. Kérdezze meg orvosát.

— JERUZSÁLEM — LENGYELORSZÁGBAN. Egyidő óta egy szellemileg megszállott lengyel parasztember, „Éliás próféta követő” néven új vallásszekta alapított és munkájának elég szép sikere van. A prófétát Murascu Éliának hívják s Vilna, valamint Volhinia területén eddig kétszáz-ezer ember a követője. Ezek nagy vagyont gyűjtöttek össze, mikor Murascu közölte velük, hogy új Jeruzsálemet akar alapítani a volhiniai Berenica közelében. Háromszáz hektárnyi területet vásárolt a „vallásalapító” s ezen akarja megépíteni az ősi Jeruzsálem pontos mását. Hiába követnek el mindent a lengyel hatóságok: a szekta tagszáma egyre növekszik és az építkezés tavasszal megindul. Murascu hívei közül eddig ezer közműves jelentkezett ingyen munkára.

SPORT-ESEMENYEK

Az SGA--Astra mérkőzés a kerületi bajnokság vasárnapi főeseménye

Az elsőosztályu bajnokság góllövői

Arad, október 14. Az alkerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap öt mérkőzést bonyolítanak le a csapatok és a legérdekesebbnek az Astra és az SGA összecsapása ígérkezik. Ezt a mérkőzést délelőtt játsszák le az Astra-pályán. A Tricolor sporttelepen délután kettős mérkőzést bonyolítanak le: a Tricolor a Hakoahnal, a Sparta pedig a Titanussal mérkőzik. Mindkét küzdelem teljesen nyílt és bár a Tricolort és Spartat a hazai pálya előnye segíti, a Hakoah és Titanus győzelme is elképzelhető. Az Infelegerea sport-telepén az Infelegerea és az Unirea csapnak össze a bajnoki pontokért és az Infelegerea alighanem megszerzi mindkét pontot. Az ötödik mérkőzésen (a CAA pályán) a Juventus és a Transilvania találkoznak és a sereghajtó szerepet játszó Transilvániának alkalma nyílik pontszerzésre.

Alább adjuk az alkerületi elsőosztályu bajnokság góllövőit:

13 gólos: Raţiu Astra.

8 gólos: Stahl II. Infelegerea.

7 gólos: Szilbereisz Titanus, Incze CAA.

6 gólos: Merkli Infelegerea, Kovács Titanus.

4 gólos: Metz SGA, Jovin Astra, Ebenlein CAA, Sirkó III., Meggyesi, Truta Unirea, Janka I., Serban Tricolor.

3 gólos: Farkas II., Infelegerea, Gherman SGA, Dumitru, Varga II., Tricolor, Dondea Sparta, Jakab III., Juventus.

2 gólos: Vágási, Stahl I., Seres Infelegerea, Kuriha, Csányi SGA, Baranyi, Paul Astra, Kirsch Titanus, Kuluncsics, Lingurar, Zoller CAA, Szabó Károly, Madács Unirea, Bundi, Bahner Hakoah, Mari, Turi, Horváth Sparta, Kotroczó Juventus.

1 gólos: Farkas III. Infelegerea, Tóth II., Szabó, Szerb, Grosz SGA, Dreicin Astra, Schütz, Schmidt Titanus, Régner III., Prokopetz, Kozsnyica CAA, Holóssy, Botos Tricolor, Takács, Pálfi, Junger Hakoah, Márton Sparta, Farkas, Vitib, Betegh, Schneider Juventus, Hesz II., Wagner, Motiu, Filimon Transilvania.

Öngólos: Czere Sparta az SGA ellen, Kéri Infelegerea az Astra ellen, Dudás Sparta a CAA ellen. Fischer Hakoah az Unirea ellen, Czwickovits CAA a Sparta ellen.

Csak román nemzetiségű játékos játszik a magyar csikók ellen

Timisoaran-Temesváron játszik le a mérkőzést

BUDAPEST, október 14. Tilea Viorel dr. a labdarugószövetség elnöke az október 24-iki román-magyar (B) válogatott mérkőzésével kapcsolatosan kijelentette, hogy bár a magyarok igen erős csapatot állítanak ki, nem helyez különösebb súlyt az eredményre és a válogatott csapatot kizárólag román játékosokból állítja össze. A mérkőzés vezetésére a FRFA Xifandot ajánlotta a magyar labdarugószövetségnek.

Mint ismeretes, a FRFA a magyar B) válogatott második mérkőzését Aradnak felajánlotta, azonban az alkerületi szövetség a tulzó igényeket nem tudta kielégíteni és így lemondott a mérkőzés megrendezéséről. A központ egyidejűleg felajánlotta a mérkőzést Cluj-Kolozsvár és Timişoara-Temesvárnak is és miután Timişoara-Temesvár ígerte a legtöbbet (80 ezer lei), az október 26-iki mérkőzés a magyar B) csapattal Timişoara-Temesváron lesz lejátszva.

45.600 néző és 85 000 silling bevétel

Bécs, október 14. Az osztrák futballszövetség vezetői boldogan dörzsölik a kezüket: jól sikerült anyagilag a Magyarország elleni mérkőzés, jobban, mint a Lettország ellen elért gyenge eredmény után várták.

A fizető nézők száma 45.600 volt, a bruttó bevétel pedig 85.000 silling.

Az osztrák szövetség annyira örült a nagy bevételnek, hogy ajándékot adott át a magyar vezetőknek, Usetty Bélának, Nagy Marcellnek és Dietz Károlynak. A Magyar Labdarugó Szövetség az új Meisl Hugó plakettnek márványra erősített nagy példányát kapta.

CAA—AMEFA II. A CAA-PÁLYÁN. Vasárnap délelőtt fél 11 órai kezdettel a CAA sporttelepén mérkőzik a két csapat. A CAA ugyanis szabadnapos és az alkalmat felhasználva revánsmérkőzést bonyolít le az AMEFA második csapatával. A mérkőzésre az atléták a legjobb csapattal a következő összetételben állnak ki: Lőrincz (Hoffer) — Vass, Czwickovits — Linguran, Miklósi, Kuluncsics — Matyók (Eberlein), Kozsnyica, Incze, Zoller, Régner II. Az AMEFA csapatában szóhoz jutnak az összes tartalékok és előreláthatólag igen nívós, élvezetes küzdelmet fog a két csapat vívni.

BUIBAS JÁTSZIK A VICTORIA ELLEN. Az AMEFA berkeiben a hét elején rendkívül aggodtak, hogy Buibas, a csapat kitűnő hátvédje esetleg nem szerepelhet a soronkövetkező bajnoki mérkőzésen a Victoria ellen. Buibas sérülése, amelyet Bucurestiben a Rapid mérkőzésen szerzett: az orrcsonttörés, szépen javul és Buibas egész biztosan résztvesz a vasárnapi mérkőzésen. Az AMEFA csapatát egyébként a Victoria elleni mérkőzésre csak pénteken állítják össze.

Tizenketten

Xifando Denis, az ismert futballbíró, aki most tért vissza Lengyelországból, ahol mérkőzést vezetett, mesélte, hogy a lengyel bajnokságban igen érdekes újítást vezettek be: 12 játékos szerepel és pedig két kapus, akik felváltva szerepelnek egy-egy mérkőzés folyamán. A bírójelentésben is 12 játékos szerepel, Lengyelországban, tehát bajnoki mérkőzésen, ha a kapus csődöt mond, nem esnek kétségbe, hanem beállítják a másik kapust. Az újítás igen érdekes, bár kétségkívül érdekesebb volna, ha a két kapus egyszerre védene...

Felhívás!

Az AMEFA vezetősége tudomásra hozza, hogy az újabb bevezetett látványossági adó kivetése folytán az állóhelyek árait kénytelen volt a következőkben megállapítani: a) állóhely a tribün oldalon nem tagoknak 38 lei adóval együtt, ugyanez tagoknak 27 lei. b) állóhely nem tagoknak és tagoknak a tribünnel szembeni oldalon 27 lei adóval együtt.

A vezetőség szükségesnek tartja kijelenteni, hogy ezen változást az ujonnan bevezetett adózási rendszer miatt alkalmazza.

Az AMEFA vezetősége nevében: Szabó Miklós elnök, Donáth Pál titkár.

SZALONIKIBEN a Balkán tenisz-bajnokságon végeredményben a női egyest és a férfi-párost nyerte meg Románia. Az előbbiben Somogyi Klári és Bereczky Magda Bucurestiben játszik le a döntőt, Caralulis és Schmidt pedig már megnyerték a versenyt. (A bajnokságot nem az eredetileg tervezett csapatverseny formájában játszották le.)

KÖZGAZDASÁG

Hétfőn Aradra érkezik

Berceanu kereskedelemügyi alminiszter

Nagyszabásu értekezleten tárják az alminiszter elő Arad gazdasági jellegű panaszait és kívánságait

Arad, október 14. Előkelő vendége lesz Aradnak. Az illetékes hatóságokhoz értesítés érkezett arról, hogy hétfő délelőt tíz órakor Aradra érkezik Berceanu Mihai, ipar- és kereskedelemügyi alminiszter. A látogatásnak különös jelentőséget kölcsönöz az a körülmény, hogy hosszú idő óta most nyílik újból alkalma arra Arad gazdasági vezetőinek, hogy a kormány valamely tagja előtt ismertessék Arad gazdasági életének kívánságait. Ezt az alkalmat természetesen fel is használják és ezért

hétfő délelőtt 11 órára nagyszabásu érte-

kezletet hívtak össze a városháza nagyterembe.

Az értekezleten Berceanu alminiszter elnököl s azon megjelennek az aradi kereskedelmi és ipari érdekképviseletek vezetői. Megvitatásra kerülnek az értekezlet során a különlegesen aradi jellegű panaszok és kívánságok.

A gazdasági értekezlet után Berceanu alminiszter közebéden vesz részt, majd pedig a délután folyamán megtekint több nagy aradi iparvállalatot.

Az alminiszter este a negyed tíz órás gyorsvonattal visszautazik a fővárosba.

A kereskedelmi és iparkamaránál cégjegyzett iparosok is megkapják a mesterkönyvet

Arad, október 14. Az új ipartörvény életbe lépésekor, illetve alkalmazásakor tisztázatlan maradt azon kisiparosok helyzete, akik annak idején nem az ipartestülettől kértek iparigazolványt, hanem cégüket csupán a Kereskedelmi és Iparkamaránál jegyeztették be. A régi törvény hatálya alatt mód nyílt a kisiparosoknak arra, hogy iparukat ezen az alapon is folytathassák. Az ipartörvény alkalmazásakor az aradi Munkakamara arra az álláspontra helyezkedett, hogy

kereskedelmi kamarai cégbejegyzés nem elegendő és ennek igazolását nem fogadta el egyenlő hatályúnak az iparigazolvánnyal,

vagyis nem volt hajlandó a becserélés iránti kérvényről igazolást kiadni azokban az esetekben, amikor iparigazolvány helyett csupán a cégbejegyzésről szóló okiratot terjesztették elő.

Stavri Cunesco miniszteriumi vezérigazgató aradi látogatása alkalmával a Kereskedelmi és Iparkamara vezetői rávilágítottak arra, hogy rendkívül sok iparost súlyos helyzetbe hoz az ipartörvény említett módon való értelmezése és lehetetlenné teszi számukra azt, hogy mesterségüket tovább is folytathassák. Erre való tekintettel a Kereskedelmi és Iparkamara képviselői arra kérték a munkaügyi miniszterium vezérigazgatóját, hogy a

kereskedelmi kamarai cégbejegyzést az említett esetekben tekintsék azonosnak az iparigazolvánnyal.

Stavri Cunesco a kérést megértően hallgatta végig és ígéretet tett arra, hogy a közeljövőben a miniszterium a kért értelemben körrendeletet ad ki.

Megkezdték a negyedik évnegyedre a behozatali engedélyek kiadását

Bucuresti, október 14. A külkereskedelmi igazgatóság határozata értelmében megkezdték a negyedik évnegyedre szóló behozatali engedélyek kiadását. Teljes behozatali kvótát engedélyeznek minden egyes vámtételre és minden országra az alábbi államok kivételével:

Anglia, Csehszlovákia, Dánia, Németország, Portugália, Japán és Egyiptom.

Az itt felsorolt országok számára külön táblázatot állítanak össze arról, hogy milyen árut és milyen mennyiségben lehet ezekből az államokból behozni. Ami Németországot illeti, úgy tudják, hogy ebből az országból olyan áruk behozatalát is engedélyezik, amelyek importjára a múlt évnegyedben mód nem adatott.

Közgazdasági hírek

Belföldi kötvényekben állandó élénkség uralkodik a tőzsdén. A részvénytőzsdén az irányzat gyenge, a kőolajpapírok értéke ismét csökkent.

Gabonatőzsdé október 13-án: 78 kilós buza 49.000 lei, rozs 45.750 lei, árpa 36.500 lei, köles 50.000 lei. Az irányzat lanya, a buza ára — bár külföldről árcsökkenést jelentenek — belföldi piacon némi emelkedést mutat.

A Gyáriparosok Országos Szövetsége ülésre hívta össze központi választmányát, hogy a választmány tagjai megtárgyalják a román elem elhelyezésére irányuló törekvésekből alakuló helyzetet. Szóba kerül a kereskedők és iparosok társadalombiztosításának ügye is.

Fővárosi lapjelentések szerint a csehszlovák kormány 6000 vagon román buza bevitelét engedélyezi, a beviteli illeték mellőzésével.

Szabadforgalmu devizák árfolyama október 13-án: német márka 36.75-36.80, osztrák shilling 26.40, cseh korona 5.15 és fél, török font 83.

Tolnay János dr. a timisoara-temesvári Gyapjuipar R. T. igazgatója, aki a vállalat fővárosi irodáit vezette, megvált állásától.

Vasuti munkás kálváriája

Munkaközben megrokkant — a bíróság havi 850 lei fizetésre kötelezte a CFR-t.

Arad, október 14. Detári János volt államasvasuti munkás kártérítési ügyét tárgyalta csütörtök délelőtt az aradi törvényszék első tagozata. Három évvel ezelőtt történt baleset miatt perli a volt vasuti munkás a CFR-t és 200 ezer lei megítélését kérte a törvényszéktől. Még 1934. decemberében történt, hogy Detári Jánosnak egyik munkatársával együtt egy teherkocsis mozgó ajtaját kellett helyére tennie és

munka közben az ajtó olyan szerencsétlenül esett balkezére, hogy ujjait teljesen összeroncsolta.

Detarit kórházba szállították és amikor felépült és ismét munkába állott, a vasut részéről 8000 lei kártérítést ajánlottak számára azzal, hogy a vasut orvosának megállapítása szerint a baleset következtében 80 százalékos rokkantság következett be. Detári visszautasította ezt az ajánlatot, mire a vasut 15 szekerre emelte fel a kártalanításért kínált összeget, de a vasutas ezt sem fogadta el. A volt vasutas munkás erre ügyvédhez fordult és megbízásából dr. Barna Zoltán pert indított a vasutas ellen.

A per folyamán két orvosszakértőt hallgatt meg a bíróság arra nézve, hogy Detári milyen mértékben selyhi meg a baleset alkalmával szenvedett sérülést. Téli Pál dr. volt a felperes orvosszakértője, míg a vasut felkérésére dr. Mager Aurél terjesztett be szakvéleményét, amely szerint Detári 26 százalékos rokkant. A bizonyítási eljárás befejezése után sor került a perbeszédre és dr. Mihaleanu, a vasut ügyvédje a kereset elutasítását kére azzal, hogy a felperes hibájából következett be a rokkantságot előidéző baleset. Barna Zoltán dr. viszont arra hivatkozott, hogy a még érvényben levő 1874. évi törvény, amely a „vaspálya által okozott balesetekről” szól, a leghatározottabban megalkalítja:

vasuti balesetek miatt megindult peres eljárásoknál a vasutnak kell bizonyítani a sértett hibás voltát, mert minden esetben az a feltételezett helyzet, hogy a vasut hibájából történt a baleset.

A bíróság elvben elfogadta dr. Barna Zoltán álláspontját, megállapította a vasut felelősségét, a kereset összegét azonban csak részben ítélte meg. Az ítélet arra kötelezi az államvasutat, hogy Detári János volt vasuti munkásnak szétromcsolt balkezéért havi 850 leit fizessen élete végéig, 1936. januárjától kezdődőleg.

= TOVÁBBI ARZUHANÁS A NEWYORKI

ÉRTÉKTŐZSDÉN. Newyorkból jelentik: (Rador). Az értéktőzsdén tegnap ismét újabb áruhanás volt. Az érvénytelenítés előtt kissé feljártak az árfolyamok. Leginkább az acélpári részvények árfolyama zuhant.

Ön Párisban sem védtelen!

Minden gyógyszerészhelyen megkapható az

OLLA GUMMIT

A bizalmát igazoló bevált márkát

GRAETZOR-RADIO

a német világcsoda, 4+2 lámpás készülék. A márkás rádiók koronája. Utánozhatatlan, tökéletes, könnyű. Óriási tvevőkészlettel legegyszerűbb a kezelése.

Az öt világéretet tökéletesen hozza

Hallgassa meg minden kötelezettség nélkül

HAMMER ZS. és Fia cégé

Biv. Regele Ferdinand 27

Cserépkályha átépítését, tisztítását és javítását **olcsó árban** vállalja: **„CERAMICA”** kályhas cég, (SZILAGYI)
Bulev. Regina Maria No. 9., Neuman-ház, I. emelet.

Publicare de licitație

RADIO

PÉNTEK, OKTÓBER 15.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Vasile Julea zenekara. 20.15: Rádiógyetem. 20.35: „Figaro lakodalma” Mozart operája 4 felvonásban. Az I-ső szünetben Könyvek és ujdonságok. A II-dik szünetben Rádióhíradó. A III-ik szünetben: Sport. 23.45: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.10: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Honvédelem. 1.30: Hírek. 2.40: Forrai Miklós kamarakórusa. 3.40: Hírek. 5.15: Diákkélfő. 5.45: Hírek. 6: Szalónzene. 6.50: Sport-közlemények. 7: Irma Schachet zongorázik a magyar-svájci művészcsere keretében. 7.30: Az új olasz festészet. 8: Korék Endre énekel. 9.10: Kisebbségi Magyar Irók előadástje. 9.50: Hírek. 11.10: Hanglemezek. 12.10: Hírek angol nyelven. 12.15: Lantos Jenő és jazzzenekara játszik, Szathmáry Endre énekel. 1.05: Hírek.

Hamburg. 8.30: Brahms-est.
Heilsberg. 9: Zenekari hangverseny.
Varsó. 10: Fiteberg lengyel estét vezényel.
Róma. 10: „Alcassio és Nicoletta, opera.

SZOMBAT, OKTÓBER 16.

București. 6.30: Ritmikus torna, rádió híradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.03: Katonazenekar. 20.05: Ófelsége üdvözlése. 20.20: Alexandru Grozută énekel. 20.45: Rádiópósta. 21: Karének. 21.30: Rádiózenekar. 22.10: Valentina Crețoiu-Tassian Tassian énekel. 22.30: Sport, rádióhíradó. 22.45: Ionel Giurgea zenekara. 23.45: Hírek francia és német nyelven. 23.55: Utolsó hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 1.05: Rigó Magda és Szomolányi János énekelnek. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: Dr. Bánóczy Dezső előadása hangleme-

zekkel. 5.45: Hírek. 6: Helyszíni közvetítés a Vétőmagvizsgáló Állomásról. 6.35: Rácz Zsiga és cigányzenekara. 7.30: Thury Lajos elbeszélései. 8: Szalónzene. 9: Közvetítés viaszfelvételtől. 10.55: Hírek. 11.30: Operazenekar. 1.05: Hírek.
Budapest II. 7.30: Szalónzene. 8: Mezőgazdasági félóra. 8.30: Radó Antal előadása. 9: G. Baráth Éva zongorázik. 9.35: Hírek, löversenyeredmények. 10: Farkas Józsa és cigányzenekara.

Berlin. 9: Klasszikus szerzők táncdarabjai.
Heilsberg. 9: Nagy tarka est.
Belgrád. 9: Trenk báró, Albini operája.
Róma. 10: Cigányszerelm.
Varsó. 10: Hangverseny Jean Kiepurával.
Bécs. 10.05: Zenekari hangverseny Emil Sauer zongoraművésszel.
London. 11.10: Csajkovszij VI. szimfóniája.

VASARNAP, OKTÓBER 17.

București. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 10.55: Szentmise közvetítés a Sf. Patriarhei templomból. 11.15: Szimfónikus zenekar. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Jean Sibiceanu zenekara énekszámokkal. 14.10: Rádió híradó, időjelzés, időjárásjelentés, bel- és külföldi hírek. 14.25: A hangverseny folytatása. 15: Fontos fölművelési tudnivalók. 15.15: Román énekszámok. 15.35: Beszélgetés földművelőkkel. 15.55: Harmonika és klarinét hangverseny. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Ghindă-jazz. 20: Rádiógyetem. 20.25: Hanglemezek. 21.20: Rádiózenekar. 22.30: Rádióhíradó. 22.40: Sporteredmények. 22.55: Szórakoztató zene.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11: Református istentisztelet. 12: Katolikus istentisztelet. 1.30: Operazenekar. 2.30: Világhíradó. 3: Hanglemezek. 4: Takács Imre dr. előadása. 4.50: Póstászene. 5.30: Moravék Endre dr. előadása. 6: Lendvai Józsa és cigányzenekara muzsikál. 7: Kittenberger Kálmán elbeszélése. 7.30: Szalónzene. 8.15: Rapaich Rajmund dr. előadása. 8.45: Sporteredmények. 8.55: „A cigány.” Népszimnű 3 szakaszban, népdalokkal. 10.45: Hírek, sporteredmények. 11.10: Budapesti hangverseny zenekar. 12.25: Szabó Kálmán jazz-hármasa. 1.05: Hírek külföldről.

Budapest II. 11.55: Közvetítés a Budavár alatti Palota-térről. 4: Póstászene. 7.45: Képes Géza előadása. 8.20: Szalónzene. 9.50: Lánvi Margit hegedül. 9.20: Hírek, sport- és löversenyeredmények. 9.50: Hanglemezek.

Parochia ort. rom. din Leauț, în baza ordinului Vep. Cons. Eperchial No. 6583—1937, publică spre cunostință generală, că în ziua de 27 Octomvrie 1937, la orele 11 a. m. vine spre exploatare din pădurea bisericii 6000 metri lemne de foc.

Licitația se va ținea la Școala primară din loc, în mod verbal. Prețul de strigare la metru s'a fixat 35 lei.

Intrucât, prima licitație va fi fără rezultat, se va ținea din nou fără altă publicare în ziua de 2 Noemvrie 1937, orele 11 a. m.

Toate condițiunile generale și speciale de vânzare și exploatare se pot vedea orele oficiale la oficiul parochial ort. rom. Leauț și la Ocolul Silvic din Baia de Criș.

Data în sedința Consiliului parochial din 16 Octomvrie 1937.

Consiliul parochial.

Kel fordította okmányait? Alexandru I. Mitra

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felöltség mellett a következő nyelvekből: román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár, és törökből. — Arad egyediült többnyelvű fordító irodája, információs iroda. — Bejegyzett cég Arad, Bul. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolatokat és levelezéseket vállal. cégek részére jutányos díjazás mellett.

APRÓ HIRDETÉSEK

EGY APRÓHIRDETÉS ÁRA 20 LEI MINDEN TOVABBI SZÓ 10 SZÓIG 20 LEI 2 LEI.

ALKALMAZÁS

Gépiró román fiatalember keresetik ügyvédi irodába. Cim a kiadóban. 21168

Kifutót biciklivel azonnalra felvesszünk. Cim a kiadóban.

Keresünk románul tudó irodai munkáerőt. Kugel Sándor r. t. Brad. 21185

Ugyes kifutófiut felvesz Sándor I. és Társa sorsjegyiroda. 21179

Perfekt szobalány magas fizetéssel felvétetik. Bul. Dragalina 26. I. em. 21182

ALLAST KERESŐK

Gyakorlott urilány délutánra irodai munkát vállal. Cimet „Produktiv” jelleggel a kiadóhivatal továbbít. 5465
Központban keresek nagy világos különbejárta üres szobát. Cimet a kiadóba kérek. 21157

Pénztárnoknői áhást keresek garanciával rendelkezem. Cimet a fiók kér. 5499

LAKÁS

Modern 2 szobás udvari lakás ujonnan festve azonnalra kiadó. P. Imparatu Traian No. 2. 21122

Három uccaiszobás földszinti modern urilakás ujrastéve kiadó, azonnal beköltözhető. Str. Consistorului 29. 5482

Öt, esetleg 8 szobás uri lakás kiadó nov 1-re Plesz, Str. Eminescu 21—23. I. em.

Három szoba, fürdőszobás lakás kiadó. Nov. 1-re Str. Cercetașilor 1. Zsidó templom közelében. 21175

Kétszobás garzonlakás, fürdőszobával kiadó nov. 1-re. Plesz, Str. Eminescu 21—23. I. em. 21144

Különbejárta butorozott szoba fürdőszoba használatlalt egy, vagy két személy részére elsejére kiadó. Cim a kiadóban. 21176

Elegánsan butorozott különbejárta szoba, fürdőszoba használatlalt azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 21183

Egy udvari és egy uccai különbejárta butorozott szoba kiadó. Str. I. Calvin 3. 5498

Modern 3 szobás emeleti lakás novemberre kiadó Carol körút 70. 21172

ELADÁS

Uj, modern, sötét kombinált szekrény recamie, uriasztal olcsón eladó. Ugyan ott használt ebédő-kredenc eladó. D-na Balasa u. 110. sz.

Uj gép téglá eladó. Bővebbet Reg. Ferdinand ut 29. udvari raktárban. 21094

MAV 8-as nagyteliesitmérvű cséplőszekrény olcsón eladó. Samberger Fekete Bárány. 21163

Csukott jókarban levő „Nasch” autó olcsó áron eladó. Bul. Reg. Ferdinand No. 20. 21178

Olcsón eladó. met stíllü ebédő, két szalon, konvhaberendezés, festmények eredeti francia gobelin, hegedű, tokkal, ágyvémű, porcellánszerviz, szőnyegek. Cim a kiadóban. 21173

Egy nagyobb zománcozott sparher két sütővel eladó. Str. Mărășești 41. 5496

Guermekágy szén kivitelben eladó Str. Cloșca 12. I. 8. 21180

Jókai jubileé kiadás (110 kötet) vadonatui állapotban és egyéb szén-irodalmi és szociológiai könyvek olcsón eladók. Megetkinhetők délután 2—4 óra között. Sinagogei ucca (neológ zsidó templom mellett) 2—4. sz. alatt, az udvarban jobbra.

KÜLÖNFÉLE

Beraktározási raktárban Str. Moise Nicoara No. 9. Féregmentes tiszta helyiségden felügyelet alatt olcsón la kasingóságok beraktározhatók. Eladá sokat közvetitek és ingyen hirdetem. Eladók: Ebédők, uriszoba, toalet tükör, nagy üvegfal, egy téli hálószoba, asztal, könyvetaszerek, vas-pléh-ágy sodronnyal. 21153

Kérem a remes-szívrű emberekhez! Hosszu idők óta állásnélküli tanító, aki most elhelyezkedne, de ruházata nincsen, tél idején megfelelő ruha nélkül van, kéri a nemesszívrű urakat, hogy egy használt ruhával, cipővel, legyenek segítségére. Adománvkért személyesen is elmegy. Cimeket kiadóhivatalunk továbbítja.

Haláleset, elutazás, költözésködből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész takberendezést, könyveket, malkulatura papirt, hangszereket, ócskavasat, padlášolmit. Vásárolok lakásban és padlášon heverő bármilyen felesleges holmit, lim-lomot, stb. Vidékre is megyek. Cimeket a kiadóhivatalba, vagy lakásomra. Levelezőlap vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gojdu-u. 5. sz. Steiner Sándor.

Uri szoba 5500 lei, börgarnitura 4500 konyha 1400, háló 4500, varrógépek 2200-tól, ekész.ba-fal 250, rézágyak 1200, otomán 650, valódi perzsa öszszekötő 1500, ezüst tálca 430 gramja, megvesszük eladó dolgait. COMISIO irógép 1000 lei stb. Zalogkölcsonit folyósítunk, hosszabbítunk, készpénzért

A szerkesztésért:

dr. STAUBER JÁNOS felel.

Az Aradi Közlöny telefonszámai: Szerkesztőség: 20—14. Kiadóhivatal: 11—51.

Felelős kiadó: Stauber István.